

T.C

**PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

TEMEL EĞİTİM ABD

SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS DÖNEM PROJESİ

**COVID-19 SÜRECİNDE İLKOKUL 1. SINIF ÖĞRETMENLERİNİN İLK OKUMA
YAZMA ÖĞRETİMİNDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR**

Dicle SOLAK

Danışman

Prof. Dr. Fatma KIRMIZI

DENİZLİ 2023

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ONAY FORMU

Temel Eğitim Anabilim Dalı - Sınıf Eğitimi Bilim Dalı öğrencisi Dicle SOLAK tarafından hazırlanan "COVID-19 Sürecinde İlkokul 1.Sınıf Öğretmenlerinin İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar " başlıklı Tezsiz Yüksek Lisans Projesi tarafımdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından Tezsiz Yüksek Lisans Projesi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Fatma KIRMIZI

Danışman

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun .../.../.....tarih ve ..... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mustafa BULUŞ

Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada, tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserleri ile ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede ya da başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

İmza

Adı Soyadı :Dicle SOLAK

TEŐEKKÖR

Tez alıŐma sűrecim boyunca desteklerini esirgemeyen, bilgi ve gűrűŐleri ile bana her anlamda ıŐık tutan ve bana űzgűven aŐılayan, motivasyonumu yűksek tutan tez danıŐmanım sayın Prof. Dr. Fatma KIRMIZI'ya,

Tez sűrecinde daima yanımda olan aileme ve biricik oĐlum OĐuzhan Demirel'e teŐekkűrlerimi sunarım.

ÖZET

Bu araştırma COVID-19 sürecinde ilkokul 1. sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunları tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Bu araştırma ile COVID-19 sürecinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilkokullarda görev yapan 1.sınıf öğretmenlerinin, ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlar değerlendirilmiştir.

Çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada nicel araştırma modellerinden Tarama Modeli kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında ise Ülkeroglu (2022) tarafından geliştirilen “Öğretmenlerin İlk Okuma Yazma Öğretiminde COVID-19 Sürecinde Yaşadığı Sorunlara İlişkin Algıları Ölçeği” (CİYS) kullanılmıştır. Çalışma kapsamında ölçeğe kişisel bilgiler formu eklenmiştir. Araştırma 2022-2023 eğitim öğretim yılının bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evreni Denizli ilinde görev yapan, 1. sınıflarda ilk okuma yazma öğretimi yapmış öğretmenlerdir. Örneklemen belirlenmesinde Tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma toplamda 125 katılımcı (68 kadın; 57 erkek) ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında verilerin toplanması amacıyla araştırmaya dahil olan okullardaki sınıf öğretmenlerine ölçek uygulanmış ve veriler araştırmacı tarafından gönüllülük esasına göre toplanmıştır. Verilerin analiz edilmesinde varyans analizi, t- testi, Cronbach’s Alpha kullanılmıştır. Analizler ise SPSS Paket Programı ile gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerden elde edilen nicel verilerin analizi için normallik dağılımına bakılmıştır. Bunun için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro Wilks testleri yapılmıştır. Öğretmenlerin kişisel bilgilerine ilişkin veriler; cinsiyet, kıdem, yaş, mezuniyet durumu, görev yeri, salgın sürecinde çeşitli nedenlerle derse katılmayan öğrenci olup olamaması, sınıfta mülteci öğrenci bulunup bulunmaması ve okulun sosyo-ekonomik durumu gibi veriler frekans, yüzdelerle hesaplanarak tablolandırılmıştır.

Araştırmanın bulgularına göre velilerin etkisi, bilgisayar, telefon, tablet gibi teknolojik aletlerin eksikliği ve yetersizliği, EBA TV, internet alt yapı sorunları, bağlantı sorunları, internet yetersizliği, derse katılımın az olması, uzaktan eğitimde öğrencilerin başka şeylerle uğraşması, velilerin sosyo ekonomik durumlarının düşük olması, öğretmen ile öğrenci arasında yeterli etkileşimin olmaması, dönüt düzeltme sorunları, ders süresinin yetersizliği, derslerde disiplini sağlayamama, okuma, yazma, dinleme, anlama ve konuşma problemleri gibi nedenler birinci sınıf öğretmenleri tarafından sorun olarak algılanmaktadır.

Anahtar kelimeler: COVID-19, ilk okuma yazma öğretimi, öğretmen, öğrenci, EBA TV

ABSTRACT

This research was conducted to determine the problems faced by primary school 1st grade teachers in the first literacy teaching during the COVID-19 process. With this research, the problems faced by first grade teachers working in primary schools affiliated to the Ministry of National Education during the COVID-19 process were evaluated.

Quantitative research method was used in the study. In this study, the Survey Model, one of the quantitative research models, was used. In the collection of data, “Teachers' Perceptions of the Problems they Experience in the First Literacy Teaching during the COVID-19 Process” (CIYS) developed by Ülkeröglü (2022) was used. Within the scope of the study, a personal information form was added to the scale. The research was carried out in the spring term of the 2022-2023 academic year. The universe of the research is the teachers who work in Denizli and have taught literacy in the first grade. Stratified sampling method was used to determine the sample. The study was carried out with a total of 125 participants (68 women; 57 men). In order to collect data within the scope of the research, the scale was applied to the classroom teachers in the schools included in the research and the data were collected by the researcher on a voluntary basis. Analysis of variance, t-test, and Cronbach's Alpha were used to analyze the data. Analyzes were carried out with the SPSS Package Program. For the analysis of the quantitative data obtained from the teachers, the normality distribution was examined. For this, Kolmogorov-Smirnov and Shapiro Wilks tests were performed. Data on teachers' personal information; Data such as gender, seniority, age, graduation status, place of duty, whether there are students who could not attend the course for various reasons during the epidemic, whether there are refugee students in the classroom, and the socio-economic status of the school were tabulated by calculating frequency and percentage values.

According to the findings of the study, the effect of parents, lack and inadequacy of technological devices such as computers, phones, tablets, EBA TV, internet infrastructure problems, connection problems, lack of internet, low participation in classes, students dealing with other things in distance education, low socio-economic status of parents Causes such as lack of interaction between teacher and student, problems with feedback correction, lack of course time, inability to provide discipline in lessons, reading, writing, listening, comprehension and speaking problems are perceived as problems by first grade teachers.

Keywords: COVID-19, primary literacy teaching, teacher, student, EBA TV

İÇİNDEKİLER

.....	ii
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ	9
1.1.Problem Durumu	10
1.2.Amaç	11
1.3.Önem	12
1.4.Problem Cümlesi	13
1.4.1.Alt Problemler	13
1.5.Sayıtlar	14
1.6.Sınırlılıklar	14
1.7.Tanımlar	14
1.8.Kısaltmalar	15
İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	
2.Kuramsal Çerçeve	16
2.1.İlk Okuma Yazma Öğretimi	17
2.1.1.İlk Okuma Yazmanın Önemi	18
2.1.2.İlk Okuma Yazma Öğretimi Programı	19
2.1.3.2018 Türkçe Öğretim Programı'na göre Ses Temelli İlk Okuma Yazma Öğretimi'nde Aşamalar	22
2.1.4.Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Nedenleri	23
2.1.4.1.Okuma Sorunları	23
2.1.4.2.Okuma Sorunlarının Nedenleri	24
2.1.4.3.Yazma Sorunları	24
2.1.4.4.Yazma Sorunlarının Nedenleri	25
2.2.COVID-19 Süreci	26
2.2.1.COVID-19 un Dünyada Eğitime Etkileri	26
2.2.2 Uzaktan Eğitim İhtiyacı	28
2.2.3.COVID-19 Sürecinde Uzaktan Eğitim	29

2.3. Türkiye’de Uzaktan Eğitim	30	
2.3.1.Uzaktan Eğitimle İlk Okuma Yazma Öğretimi	32	
2.3.2.Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımı	32	
2.4.COVID-19 Sürecinde İlk Okuma Yazma Öğretiminde Öğretmenlerin Belli Başlı Bazı Aşamalarda Karşılaştığı Sorunlar	34	
2.5. İlgili Araştırmalar	35	
2.5.1. Ulusal Araştırmalar	35	
2.5.2. Uluslararası Araştırmalar	37	
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:YÖNTEM		
3.1.Araştırma Modeli	38	
3.2. Evren ve Örneklem	38	
3.3.Verilerin Toplanması	38	
3.3.1.Veri Toplama Araçları	39	
3.4.Verilerin Analizi	39	
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM		
4. Bulgular	40	
4.1.Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	40	
4.1.1.Birinci Alt Probleme İlişkin Analiz Sonuçları	40	
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	41	
4.2.1. İkinci Alt Probleme İlişkin Analiz Sonuçları	42	
BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER		46
5.1. Tartışma ve Sonuç	46	
5.2. Öneriler	48	
KAYNAKLAR		50
EKLER		56
Ek 1. Etik Kurul Kararı	56	
Ek 2. Ölçeklerin uygulanması için Milli Eğitim Müdürlüğü’nden alınan izin yazısı ..	58	
ÖZGEÇMİŞ	59	

GİRİŞ

Geçmişten bugüne kadar pek çok felaket yaşanmıştır. Bu felaketler arasında salgın hastalıkların çok önemli bir yeri vardır. 2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan, insanlığı olumsuz etkileyen COVID-19 olarak adlandırılan virüsün sebep olduğu salgın hastalık Dünya tarihinde yaşanan salgın hastalıkların sonuncusu ve en etkilisidir. Çin'de ortaya çıkan ve üç ay gibi kısa bir sürede salgın haline gelen ve tüm insanlığı tehdit eden bu virüsten ülkemiz de etkilenmiştir. 11 Mart 2020 tarihinde ise ülkemizde ilk vaka görülmüştür (T.C. Sağlık Bakanlığı, 2020). Salgın sürecinin olumsuz etkisi tüm sektörlerde hissedildiği gibi eğitim sektöründe de kendini göstermiştir. Bu doğrultuda okullar kapatılarak yüz yüze eğitime uzun bir süre ara verilmek durumunda kalınmıştır. Okulların kapatılması ile milyonlarca öğrencinin eğitim hayatı sekteye uğramıştır. Bu konuda çeşitli öneriler geliştirilmiş ve acil bir şekilde uzaktan eğitime geçilmiştir.

MEB tarafından verilen bir kararla ilk defa uygulanan bu uzaktan eğitim sistemi, bazı sorunları da beraberinde getirmiştir. İlk okuma yazma öğretimi ilköğretimin temelini oluşturarak genel eğitim sistemimizin de temelidir. İlköğretim öğrencilerinin başarısı, birinci sınıfta yapılan ilk okuma yazma öğretiminin başarısıyla doğru orantılıdır. İlk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan başarısızlıklar daha sonraki yıllara da etki etmektedir. Öğrencilerin ileriki eğitim yaşantısında akademik başarısızlıklara neden olabilmektedir. Okuma, günümüz dünyasının ve öğrenmenin en etkili aracıdır. O nedenle okuma yazma programlarının, okul yaşamının omurgasını oluşturduğu söylenebilir. Hemen hemen her derste okuma ve yazma önemli bir yer tutar. Günümüzde öğretim araçları ve öğretim teknolojisi çok gelişmiş olsa da yine de bilgi edinme sürecinde okuma yazma, önemini korumakta ve okuma ve yazmaya dayanmaktadır. Okumada yeterli düzeye ulaşamayan ve doğru olarak anlayamayan öğrencilerin derslerinde başarılı olacağı düşünülemez. Bu nedenle bu araştırma salgın sürecinde ilk okuma yazma sürecinde yaşanan sorunların tespit edilmesi ve bu sorunların çözülmesi ile bundan sonraki yapılacak çalışmalara ışık tutması açısından önemlidir.

Araştırma 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında gerçekleştirilmiştir. Araştırma nicel araştırma türlerinden tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, COVID-19 sürecinde birinci sınıf okutmuş olan 125 gönüllü öğretmen oluşturmaktadır. Anket tekniği ile toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucuna göre öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde “veli etkisi, derse katılım, alt yapı sorunu, harflerin şekil bozuklukları, dönüt ve düzeltme, benzer seslerin karıştırılması, hece oluşturamama, dikte sorunları, süre sıkıntısı, imla ve yazımla ilgili eksiklikler, anlama sorunu,

ders disiplini, alt yapı sorunu ve sosyo ekonomik durum” gibi konularda çeşitli sıkıntılar yaşadıkları belirlenmiştir.

Okuduğunu anlayan ve anladığını da içinde yaşadığı ortamı değiştirmek ve geliştirmek için çeşitli yönleri ile kullanabilen fonksiyonel okuyucuların iyi yetiştirilmesi, eğitim ve öğretimin de buna uygun düzenlenmesi tüm gelişmiş ülkelerin benimsemiş olduğu bir amaçtır (Akyol, 2005). Ülkeler amaçlarını eğitime uygun hale getirdikleri ölçüde başarılıdır. Aynı zamanda birinci sınıfta okuma yazma öğretimi, temel matematik kavramları, günlük yaşam becerileri vb. kazanımlar için kritik dönemdir ve bu kazanımların, öğrencilerin her türlü bilişsel ve de duyuşsal gelişimi açısından olabildiğince yüz yüze işlenmesi gerekir. Aynı zamanda okuma becerisi görsel materyaller ile, yazma becerisi de özellikle kalem tutmayı gösterme veya kalem tutuşunu düzeltme gibi etkinliklerde yakın teması gerekli kılar. Fakat salgın döneminde bunun olumsuz etkilerinden korunmak için yapılan uzaktan eğitim ile bu mümkün olamamıştır. Bu durum birinci sınıf öğretmenleri, öğrenciler ve veliler açısından kolay olmamıştır. Bu nedenle, çalışma özellikle ilkokul birinci sınıf öğretmenlerinin COVID-19 sürecinde yaşadıkları güçlükleri ve olası çözüm önerilerini ortaya çıkarmak için yapılmıştır.

Problem Durumu

Küresel bir salgın olan COVID-19 sürecinde ilk defa uygulanan uzaktan eğitim ile bazı sorunlar meydana gelmiştir. Korkmaz ve Toraman (2020)’ın yapmış oldukları çalışmalarda uzaktan eğitime öğretmenlerin hazırlıksız yakalandıkları görülmüş olup, çevrimiçi öğrenmenin beklenen seviyede olmadığı, öğretmenlerin uzaktan eğitime dair tecrübelerinin yeterli düzeyde olmadığı, eğitimde yararlanılan programların yeterince kullanılmadığı, öğrencilerin birbiri ile etkileşiminin çok düşük düzeyde olduğu gibi sorunlar belirlenirken, öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme konusunda da sorunlar yaşadığı sonucuna ulaşmışlardır. Öte yandan diğer çalışmalarda da ders süresinin kısıtlı olması, internet bağlantı sorunları, öğrencilerin dikkatini derse vermede yaşadıkları güçlükler, materyal sıkıntısı, sınıf kontrolünün sağlanamaması ve kazanımlara ulaşamaması gibi sorunların yaşandığı sonucuna ulaşılmıştır (Demir ve Özdaş,2020; Kurnaz, Kaynar, Şentürk-Barışık ve Doğrukök,2020). Bu çok çeşitli sorunlar uzaktan eğitimin başlıca sorunları olarak kabul edilmiştir.

Öğretmenler, çevrimiçi öğretme deneyimlerinin kısıtlı olması sebebiyle okuma yazma sürecinde birtakım sorunlar yaşamışlardır. Bu sorunlar sadece öğretmenlerin yaşadığı zorluklar değildir. Aynı zamanda bu sorunlar uzaktan eğitimin sınırlılıkları olarak da nitelendirilmiştir.

Birbirinden farklı çalışmaların da gösterdiği gibi teknoloji kullanımında zorluk çekilmesi, teknoloji kullanımının ileri derece planlama gerektirmesi, bazı derslerin uzaktan eğitime uygun olmaması, sözlü iletişimin ve yönetimin gelişmesine olanak vermemesi, sosyal izolasyon uzaktan eğitimin sınırlılıkları olarak gösterilebilir (Koç, 2021). Sınıf öğretmenleri özelinde yapılan çalışmalarda ise ilkököl öğretmenlerinin, değerlendirme süreçlerinde objektif olamamasından, etkinlik çeşitliliğinin yeterli olamamasından, internet ve uygulama sorunlarından, öğrenci ile öğretmen ve öğrenci ile öğrenci arasında etkin bir etkileşimin sağlanamamasından kaynaklanan bazı sorunlar olduğu görülmektedir (Erbaş, 2021; Yurtbakan & Akyıldız, 2020). Bütün bu sınırlılıklar ile uzaktan eğitim devam etmiştir. Altunkaynak ve Çağınlar'ın (2020) yaptıkları çalışma incelendiğinde ise sınıf öğretmenlerinin ilk okuma ve yazma sürecinde eğitim teknolojilerini kullanmaya yönelik görüşlerinin orta düzeyde olduğu belirtilmiş, öğretmenlerin mesleki kıdem, yaş, mezuniyet durumu, sınıf mevcudu gibi değişkenlere göre ilk okuma ve yazma öğretimi sürecinde eğitim teknolojilerini kullanım derecelerinde farklılık olduğu saptanmıştır.

COVID-19 salgını döneminde birçok öğretmen, süreç belirsizlikleriyle karşılaşmış ve eğitim öğretim faaliyetlerini sürdürmede salgının getirmiş olduğu kurallarla ve dijital becerilerini ortaya koymakla sınanmıştır. 2020-2021 eğitim öğretim yılında ilkököl 1. Sınıf okutacak sınıf öğretmenleri ise bu deneyim ve belirsizliği en üst düzeyde yaşamışlardır. Öğretmenler yüz yüze eğitimde salgın kurallarına uyarak, uzaktan eğitimde ise ilk defa tecrübe ettikleri teknolojiyi kullanarak öğretimsel faaliyetlerini gerçekleştirmişlerdir. Öğretim sürecinin nasıl ilerlediğine yönelik en çok merak edilen derslerden birisi de en temel becerilerden sayılan ilk okuma ve yazma öğretimi olmuştur.

1.2.Amaç

İlk okuma yazma becerisinin kazandırılmasındaki amaç sadece çocukların basit düzeyde okuma ve yazma gerçekleştirebilmelerini sağlamak değil aynı zamanda çağdaş eğitim anlayışına uygun olarak onların bilişsel ve duyuşsal özelliklerini de göz önünde bulundurarak bireylere iyi düzeyde Türkçe anadil becerisi kazandırmaktır (Bilir, 2005). Temeli sağlam bir şekilde atılan ilk okuma yazma eğitimi, bireyin ilerideki akademik başarısı ve sosyal yaşamındaki becerilerini de ciddi derecede etkiler (Babayiğit ve Erkuş,2017). Öğrencilerin okuduğunu anlayabilmesi, yorumlayabilmesi, yorumladıklarını yazılı ve sözlü bir şekilde ifade edebilmesi derslere etkin şekilde katılmalarıyla ilgilidir ve bu süreçte ilk okuma yazma öğretimi oldukça önemlidir (Altunkaynak ve Çağınlar, 2019). İlk okuma yazma öğretimi çocuğun hayatının tüm alanlarında etkilidir.

Sınıf öğretmenlerinin bu süreçteki rolü oldukça önemlidir (Aktürk & Taş, 2011; Şahin, 2010). Okur yazarlık ilk okuma yazma öğretimi ile başlar ve bu dönemde okuma yazma becerilerini kazandırmak gerekir (Akyol, 2020). İlkokul birinci sınıfa başlayan pek çok öğrenci için okuma ve yazmanın temelini atıldığı bu süreçte dikte uygulamaları, çizgi çalışmaları ve yazı yazma etkinlikleri sürekli kullanılmaktadır. Sınıf öğretmenleri salgın döneminde özellikle ilk okuma ve yazma öğretiminde pek çok zorlukla karşılaşmışlardır (Ferah Özcan & Saydam, 2021). Uzaktan eğitimde sınıf öğretmenleri gerek öğrencilerinin derslerinin takibinde gerekse onlarla olan iletişimlerinde zorlanmışlardır (Erbaş, 2021). İlk okuma yazma süreci pratiklikten uzak, sadece teorik bilgilerin aktarıldığı bir süreç olarak yürütülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin salgın sürecinde okuma yazma öğretiminde yaşadığı sorunların belirlenmesi ise öğretmen adaylarına, velilere ve öğretim programı hakkında karar vericilere yol gösterme açısından önemli bir nitelik taşımaktadır.

Bu çalışmanın amacı COVID-19 sürecinde ilkokullarda görev yapan 1.sınıf öğretmenlerinin, ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştığı sorunları değerlendirmektir. Bu çalışma ile ilk okuma yazma öğretimi gibi çocuğun gelecekteki bütün akademik başarılarının etkileneceği bu dönemde acil uzaktan eğitim kararı vermenin güçlüklerinin incelenmesi, bu güçlüklerle karşılaşan öğretmenlerin neler yaptıkları ve uzaktan eğitimin ilerleyen yıllarda bir ihtimal olarak devam etmesi durumunda öncelikli olarak ne gibi tedbirlerin alınması gerektiğinin öğrenilmesi amaçlanmıştır.

1.3.Önem

Türkiye Cumhuriyeti 1982 Anayasası 42. Maddesine göre kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamayacağı, eğitim ve öğretimin devletin en başta gelen ödevlerinden olduğu ve bunun Atatürk ilkeleri doğrultusunda, çağdaş bilim esaslarına uygun şekilde, devletin gözetim ve denetimi altında yapılacağı belirtilmiştir. Devletin okur yazarlığı yaygınlaştırmak için gerekli tedbirleri alacağı da yine anayasada belirtilen esaslardandır.

Devlet, kalkınma planları ve hedefleri doğrultusunda eğitim hizmetini milli iktisadın, sanayi, tarım ve hizmet alanlarındaki ihtiyaçlarına uygun olarak düzenler ve denetler. Maddi olanaklardan yoksun olan öğrenciler için de gerekli yardımları yapar. Eğitim hakkı anayasada sosyal bir temel hak olarak ele alınır (T.C Anayasası, md.82). Bu hakkın kullanılması bütün öğrenciler için ortak bir eğitim sistemi ile mümkün olmaktadır. Ancak uzaktan eğitim ile her

çocuğun bu hakkı eşit derecede elde edip edememesi konusunda çeşitli tartışmalar bulunmaktadır.

Buradaki tartışmalar ilk okuma ve yazma öğretiminde uzaktan eğitim sürecinde yaşanan tüm sorunlar, deneyimler, öğretmenlerin süreç içerisindeki olumlu olumsuz deneyimleri ele alınarak, bu dersin verilmesinden sorumlu olan sınıf öğretmenlerinin bakış açılarını ele alınması açısından önemlidir. COVID-19 dönemindeki uzaktan eğitim süreci ile verilen ilk okuma ve yazma öğretiminin alan yazına farklı deneyimleri sunması açısından katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırma, bundan sonraki yapılacak çalışmalara ışık tutması ve COVID-19 sürecinde yapılacak çalışmalara yol göstermesi açısından önemlidir. Bu süreçte elde edilen bulgular öğretmenlere, alanındaki uzmanlara ve program geliştirme sürecine ışık tutacaktır. Bu araştırmanın amacı COVID-19 sürecinde sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarını belirlemektir.

1.4.Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi “COVID-19 sürecinde ilkokul 1.sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algıları nasıldır?” şeklinde belirlenmiştir.

1.4.1. Alt Problemler

Amaca bağlı olarak araştırmanın alt problemleri şu şekilde belirlenmiştir.

1.COVID-19 sürecinde ilkokul 1.sınıf öğretmenlerinin okuma yazma öğretiminde karşılaştığı sorunlar nelerdir?

2.COVID-19 sürecinde ilkokul 1.sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminde yaşadıkları sorunlara ilişkin algıları,

- a) cinsiyet,
- b) kıdem,
- c) yaş,
- d) mezuniyet derecesi,
- e) görev yeri,
- f) sınıfta mülteci öğrenci bulunup bulunmaması,
- g) okulun sosyo-ekonomik durumu değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır?

1.5.Sayıtlılar

Araştırmanın planlanıp yürütülmesinde aşağıdaki sayıtlılardan hareket edilecektir:

- 1.Araştırmaya katılan ilkokul 1.sınıf öğretmenleri ölçekleri samimi ve içten bir şekilde yanıtlamıştır.
2. Araştırma 2022-2023 eğitim öğretim yılında yapılmıştır.

1.6.Sınırlılıklar

1. Araştırma 2022-2023 eğitim-öğretim yılında, bahar yarıyılında yapılmıştır.
2. Araştırma COVID-19 sürecinde ilkokul 1.sınıfı okutan sınıf öğretmenlerinin görüşleriyle sınırlıdır.

1.7.Tanımlar

COVID-19: Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19),ilk olarak Çin'in Vuhan Eyaleti'nde Aralık ayının sonlarında solunum yolu belirtileri(ateş, öksürük, nefes darlığı) gelişen bir grup hastada yapılan araştırmalar sonucunda 13 Ocak 2020'de tanımlanan bir virüstür (Sağlık Bakanlığı, 2020).

Öğretmen: Alan ve pedagoji bilgisine sahip, eğitim öğretim sınıfında çalışan uzmanlık mesleğidir (Çelik ve Yılmaz,2015).

Salgın: Bir hastalığın veya enfeksiyon etkeninin ülkelerde, kıtalarda, hatta tüm dünya gibi çok geniş bir alanda yayılım göstermesi (WHO, 2019).

Uzaktan Eğitim: Zamanın daha verimli bir şekilde kullanılmasını sağlayan, farklı mekanlarda bulunan eğitimci ve öğrencilerin, senkron veya asenkron bir şekilde derse katılmalarıdır(Akbal ve Akbal,2020).

EBA: Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından öğrencilerin kullanımı için ücretsiz olarak hizmete sunulmuş, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri tarafından kullanılan, çeşitli görsel ve işitsel ders dokümanlarının yer aldığı çevrimiçi bir eğitim platformudur (Aktay ve Keskin, 2016).

İlk okuma yazma eğitimi: İlköğretim birinci sınıftan itibaren etkili bir okuma yazma öğretimini gerçekleştirmek ve düşünen, anlayan, sorgulayan, öğrenmeyi öğrenen, bilgiyi kullanabilen ve sorun çözebilen bireyleri yetiştirmektir (MEB, 2005).

1.8. Kısaltmalar

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

CIYS: COVID-19 Süresince İlk Okuma Yazma Öğretiminde Yaşanan Sorunlara İlişkin Öğretmen Algıları Ölçeği

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde çalışmaya ilişkin kuramsal çerçeve ile konuya ilişkin yurt içi-yurt dışı çalışmalar verilecektir.

2.Kuramsal Çerçeve

Ülkemizde okul öncesinde döneminde bazı okullarda ya da kreşlerde okuma yazma eğitimiyle ilgili çalışmalar yapıyor olsa da asıl öğretim birinci sınıflarda resmiyet kazanır. Birinci sınıfta okuryazarlık için ilk adım atılmış olur (Pilten ve Temur, 2011). Çocuk için ilkökul dönemi hayatının en önemli sürecidir. Yeterli olgunluktaki bir çocuk ilkökul dönemini başarı ile sürdürürse, sonraki eğitim-öğretim süreçlerini de aynı başarı ile devam ettirir. Bu olgunluğa ulaşamayan öğrenciler ise okula uyum sağlama konusunda zorluk yaşarlar. Böyle öğrenciler bazen okul korkusu geliştirerek okula karşı olumsuz tutum sergileyebilirler. Bu da çocuğun okuma yazma becerisi kazanmasını ve okul başarısını olumsuz etkiler. İlk okuma yazmayı olması gerektiği gibi öğrenemeyen bir öğrenci, okuduğunu anlamakta zorlanacağı için diğer dersleri de anlayamaz ve başarısı düşer (Binbaşıoğlu, 2004). Düşük başarı ise tüm okul yaşantısı boyunca öğrenciyi olumsuz anlamda etkiler.

Çocuklar yaşlarına göre gelişim gösterir. Algıları, yetenekleri, boy uzunluğu, konuşma, anlama ve dinleme becerileri, dikkatleri, kas ve kemik yapıları zamanla gelişir. Bu gelişimler okuma yazma eğitimine hazır olma düzeyiyle yakından ilişkilidir. Keskinlikç'a (2005) göre "Zihin yaşından geri olan çocukların başarısızlığı tatması kaçınılmazdır. Böyle çocuklar okuma yazmaya henüz hazır değildir." Bu beceriler için çocuğun belli bir hazırbulunuşluk düzeyine erişmesi gerekir. Gelişimlerine göre tüm çocuklar benzer gelişim sürecinden geçerler. Bir çocuk emekler, yürür ve sonra da koşar. Çocukların bu süreçteki gelişim hızları, çocuklar aynı yaşta olsalar bile birbirinden farklı hızda ilerlemektedir. Bazıları yaşitlarına göre çok hızlı gelişirken, bazılarının gelişimi ise geride kalır. Gelişim, bireysel farklılıkları olan, aşamalı olarak ilerleyen bir süreçtir.

Cinsiyetler arasında da farklılıklar vardır. Kızlarda fiziksel gelişim daha hızlı ilerlerken erkekler gelişimini daha geç tamamlamaktadır. Bazı çocuklar ilkökuldayken hızlı uzarken bazıları ise ergenlikte boy atarlar. Ayrıca görme ve işitme engelliler, bedensel engelliler ve sürekli hastalığı bulunan kişiler için fiziksel gelişim farklıdır (Alver, 2016). Her bireyin fiziksel gelişimi birbirinden farklı hızda ilerler. Keskinlikç'a (2005) göre çocuklar sembolleri ya da nesnelere zihinlerinde tam olarak canlandıramazlar. Bu yüzden toplama çıkarma gibi zihinsel

işlemleri yapmakta zorlanırlar. Çocuk zamanla bu işlemleri zihinden yapabilir düzeye gelir. Bu yaştan itibaren çocuk artık okuma ve yazma için yeterli olgunluğa erişmiş demektir.

2.1.İlk Okuma Yazma Öğretimi

Çocuğun yazılı dildeki sembolleri seslendirmeyi öğrendiği, duygu ve düşüncelerini aynı zamanda yazıyla ifade edebildiği bir dönem vardır. İşte tüm bu aşamaları içeren dönem ilk okuma ve yazma dönemi olarak ifade edilir (Ferah,2007).İlk okuma yazma döneminde öğrenci belli başlı bir süreçten geçer. İlk okuma yazma eğitimi okuma ve yazma olarak sınıflandırılabilir. Okuma denilen olgu, bir dizi ön bilginin devreye girdiği, yazar ile okuyucu arasında gerçekleşen etkili iletişim temelli, uygun bir yöntem ve amaca dayalı olarak, düzenli ve verimli biçimde gerçekleştirilen anlam inşa etme veya anlam kurma süreci olarak tanımlanmaktadır. Yazma ise düşüncelerimizi belli etmek için bir takım semboller kullanmaktır(Akyol, 2013). Bu semboller ilk okuma yazmada sesler olarak ifade edilir. Sınıf ortamına uyum sağlayan öğrenciler bu iki etkinliği birlikte başarabilmelidir.

Okumadan beklenen asıl sonuç düşünce ve duygu aktaran yazıları anlamaktır. Bu anlama etkinliği gerçekleştiği zaman okuma başarılı, amacına ulaşmış olur (Ege, 2011). İlk okuma ve yazma içerdiği anlam veya temsil ettiği kavram açısından, bir çocuğun sözlü dil ile birlikte yazılı dili harmanlanlaması olarak değerlendirilebilir. Öğrenciler öğrenme, planlı çalışma, kendi görev ve sorumluluklarını üstlenme, kendi kendine iş yapma ve başarıya ulaşma, yeteneklerini geliştirme gibi temel beceri ve alışkanlıklarını eğitim öğretim yaşamlarının ilk yıllarında öğrenirler.

Öğrencilere okuma yazma sürecinde rehberlik etmek ise öğretmene düşmektedir. Öğretmenler çocuğun geçtiği bütün aşamaları dikkate alarak etkili bir eğitim öğretim ortamı hazırlamalıdır. Bu nedenle öğretmenlerin, etkili okuma yazma öğretimi yöntemlerini iyi bilmeleri ve etkili bir şekilde uygulamaları sürecin verimliliği açısından oldukça önemlidir. İlk okuma ve yazma tüm eğitim öğretimin temelidir. İlk okuma yazma öğretimi bu temel bağlamında oldukça önemlidir ve nitelikli sınıf öğretmenleri tarafından gerçekleştirilmelidir. Sınıf öğretiminin başlıca sorumluluklarından biri de öğrencilere okuma beceri ve alışkanlığı ile yazılı anlatım becerilerini kazandırmaktır (Sever, 2004). Okuma yazma becerisini kazandıran öğretim faaliyetlerinde, ilk alışkanlıkların dikkatli bir şekilde verilmesi çok önemlidir. Psikolojik veriler, herhangi bir alanda edinilen ilk alışkanlıkların bireyleri derinden etkilediğini göstermektedir. Kazanılan yanlış davranışların ise ileride düzeltme imkânının olmadığı görülmektedir. Bundan dolayı, ilk okuma yazma öğretiminin başlangıçtan itibaren doğru alışkanlıklar yerleştirecek şekilde planlanması ve uygulanması gerekir. Bunun için ilk okuma

yazma öğretmede doğru model ve yaklaşımların kullanılması büyük önem arz eder (Turan,2007). Doğru yöntem ve teknikler kullanılarak okuma yazma dönemi sağlıklı bir şekilde geçirilebilir. Öğretmenlerin ilk okuma yazma öğretimi sürecinde çocukların pek çok duyusuna hitap edebilmek için ve algılarını açabilmek için eğitim teknolojilerini kullanmaları, amaçlanan kazanımlara ulaşılmasında çok etkili olacağı düşünülmektedir.

2.1.1.İlk Okuma Yazmanın Önemi

İçinde bulunduğumuz çağ bilginin hızla üretildiği ve tüketildiği bir çağdır. Bu çağda bireyin ve toplumun geleceği, bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve bilgiyi üretme üzerine kurulmuştur. Bu durum nitelikli bir eğitim ile ve bunun temeli olan ilk okuma yazma öğretimi ile mümkündür. Nasıl ki ilkokul her şeyin temeli ise, ilk okuma yazma öğrenimi de öğrenmenin temelidir. Okuma yazma, bireyin okuldaki ve sosyal yaşamındaki başarısına ek olarak sahip olduğu potansiyelini geliştirmesini sağlayan son derece önemli bir alandır(Yıldırım ve Demirtaş, 2008;Yıldız, 2010). Bu alanın sağlam temeller üzerine atılmış olması gerekir. Okuma ve okuduğunu anlama becerilerini kazandırmak, insanın hayatını anlamlı hale getirmesine katkı sağlar(Akyol,2010). Okuduğunu anlayamayan bireyler hayatın her alanında anlamlandırma sorunları yaşarlar. Hayatı anlamlandıramazlar.

İlk okuma yazma öğretimi, erken çocukluk döneminde kazanılan dil becerilerine, okuma ve yazma becerilerinin de eklenmesiyle birlikte temel eğitimin birinci basamağında aile ve okul işbirliği içerisinde süregelen ana dil öğretimi sürecidir (Baş, 2006). Bu süreçte eğitimin sac ayağının her bir parçası olan veli, öğretmen ve öğrenci işbirliği halindedir.

İlk okuma yazma öğretimi, bireyin kendini kabul etmesi, hayata hazırlanması, sosyal bir varlık olarak toplumla etkili bir iletişime geçebilmesi, kendini etkili bir şekilde yazılı ve sözlü olarak ifade edebilmesi ve son olarak da kendini gerçekleştirmesine olanak sağlayacak olan en temel gereksinimdir(Bay,2008). Bu en temel gereksinimlerin doyurulması gerekir. İlk okuma yazma öğretiminde okuma yazma becerisini kazanmış olan çocuğun, aynı zamanda hızlı, doğru ve akıcı okuması, okuduğunu anlayarak okuması, zevk alarak okuması ve işlevsel bir yazma becerisi geliştirmesi hedeflenmiştir (Çelenk, 2002). İlk okuma yazma öğretiminin amacı, ilköğretim birinci sınıftan itibaren etkili bir okuma yazma öğretimini gerçekleştirerek, düşünen, anlayan, sorgulayan, öğrenmeyi öğrenen, bilgiyi işlevsel hale getirip, karşılaştıkları sorunları çözebilen bireyler yetiştirmektir. Kavcar, Oğuzkan ve Sever (2004), ilk okuma yazmanın amacının öğrencinin tüm hayatı boyunca kendisine gerekli olacak temel becerileri

kazandırmak olduğunu belirtmektedir. Yangın (2007) ve Zayim'e (2009) göre ilk okuma yazma öğretiminin amacı öğrencilerin gelişim özelliklerini de dikkate alarak, bireylere uygun yöntem ve teknik kullanarak, doğru ve anlayarak okuma, güzel, akıcı ve anlaşılır yazma becerisi ve alışkanlığı kazandırmaktır. Akyol (2006) ise ilk okuma yazma öğretiminin amaçlarını şu şekilde sıralamaktadır:

- 1.Öğrencilerin Türkçe'yi doğru ve etkin kullanmasına destek olan okuma, yazma, konuşma, dinleme, görsel okuma ve görsel sunu gibi temel becerileri kazanmasını sağlamak ve Türk dilini öğrencilere sevdirmek.
- 2.Noktalama işaretlerinin doğru kullanılmasını sağlamak ve kullanıldıkları yerleri öğretmek.
- 3.Öğrencilerin sözlü anlatım becerilerini geliştirerek, onları yazılı anlatıma hazırlamak.
- 4.Büyük harf ve küçük harflerin yazılış şekillerini ve yönlerini kavratarak, yazma becerilerini geliştirmek.
- 5.Seslerin doğru seslendirilmesini, harf, hece, kelime, cümle ve metinlerin doğru telaffuz edilmesini öğreterek, hızlı okuma ve anlamlı okumayı geliştirmek.
- 6.Okuma ve yazma zevkini geliştirmek.
- 7.Kelime hazinesini genişletmek.
- 8.Bildiği ve öğrendiği kelimeleri doğru kullanarak, düzeyine uygun bir öykü, metin veya masalı anlama ve anlatma becerisi kazandırmak.
- 9.Okuma ve yazmayla ilgili araç-gereçlere sahip olma, onları doğru kullanma becerisi kazandırmak.
- 10.Görsel okuma becerisi geliştirmek.

2.1.2.İlk Okuma Yazma Öğretimi Programı

Yeni Türkçe Dersi (1-4.sınıflar) Öğretim Programı'nda ilk okuma-yazma öğretiminde Ses Temelli Cümle Yönteminin kullanılması kararı verilmiştir. Türkçe Dersi (1-4. Sınıflar) Öğretim Programı'nda Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin nasıl uygulanacağı ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Türkçe Dersi (1-4. Sınıflar) Öğretim Programına göre Ses Temelli Cümle Yönteminde, ilk okuma yazma öğretimine seslerle başlayarak sesler hissettirildikten sonra anlamlı bir bütün oluşturacak birkaç ses verilmekte ve seslerden önce hecelere, sonra kelimelere

ve en son da cümlelere ulaşılmaktadır. İlk okuma yazma öğretimi kısa süre içerisinde cümlelere ulaşılacak şekilde düzenlenmiştir.

Okumanın günümüze kadar farklı tanımları yapılmıştır. Okuma genel olarak evrensel anlamda duygu, düşünce, deneyim ve izlenimleri kalıcı hale getirme ve karşı tarafa aktarmak amacıyla, toplumlara göre belirlenmiş şekil, sembol ve resimlerin algılanması, algılanan öğelerin kendine özgü yeniden anlamlandırılması suretiyle zihinde yapılandırma sürecidir (Bay, 2008). Yazma ise duygu, düşünce, deneyim ve izlenimleri kalıcı hale getirmek ve karşı tarafa aktarmak için, toplumlara göre belirlenen görsel şekil, sembol ve resimlerin kullanıldığı en etkili ve kalıcı iletişim faaliyetidir (Bay, 2008). İlk okuma yazma öğretimi, bireyin kendini gerçekleştirmesi, hayata hazırlanması, sosyal bir varlık olarak toplumla etkili iletişime geçebilmesi, var olan yazılı ve görsel materyalleri anlaması, kendini etkili bir şekilde yazılı ve sözlü olarak ifade edebilmesine olanak sağlayacak olan en temel gereksinimdir.(Bay, 2008). İlk okuma yazma öğretimi eğitim öğretim faaliyetlerinin en temel ögesidir. Okuma yazmayı öğrenmeden eğitim öğretimde ilerleme kaydedilemez. Okul öncesi eğitimden sonraki tüm eğitim kademelerinde, öğrencilerin başarıları aldıkları iyi bir ilk okuma yazma eğitimine bağlıdır.

UNESCO, okuma-yazmanın temel bir öğrenme ihtiyacı olduğundan ve insanların varlıklarını sürdürmek, kapasitelerini sonuna kadar geliştirmek, onurlu bir biçimde yaşamak ve çalışmak, kalkınmaya her anlamda katılmak, yaşam standartlarını yükseltmek, doğru kararlar vermek ve yaşam boyu öğrenmeyi sürdürmenin okuma yazma ile mümkün olduğundan bahseder (Şenol, 1999). Bu nedenle, öğrencilere ilk okuma yazmayı etkili ve verimli bir şekilde nasıl öğreteceğimiz konusunda sürekli araştırmalar yapılmaktadır. 2003 yılındaki PISA araştırmalarında 15 yaşındaki öğrencilerin okuma ve okuduğunu anlama becerileri üzerine yapılan ölçümde en yüksek başarı ortalaması ile Finlandiya birinci olurken, Tunus bu sıralamada sonuncu olmuştur. Türkiye ise PIRLS ve PISA araştırmalarında okuma ve okuduğunu anlama becerileri açısından her ikisinde de alt sıralarda yer almıştır (Bay, 2008). Bunun sonucunda Millî Eğitim Bakanlığı 2004'ten itibaren İlköğretim Programını yeniden düzenlemeye koyarak, yapılandırıcı yaklaşım benimsenmiş ve köklü değişikliklere gidilmiştir. 2005/2006 eğitim-öğretim yılından itibaren Ses Temelli Cümle Yöntemi'ne geçilmiştir.2005'te yenilenen Türkçe Programı ile öğrencilere ses verildikten sonra heceye ulaşılarak daha sonra ulaşılan hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler, cümlelerden de metinlere ulaşılmaktadır. Okuma ve yazma eğitimi ilk okuma yazma öğretimi süresince aynı anda sürdürülür (Susar Kırmızı ve Ünal, 2017). Birbirine paralel olan okuma ve yazma ile kısa süre içerisinde

hecelerden hızlı bir şekilde cümlelere ulaşılacak şekilde bir program uygulanır. Okuma yazma öğretimi kolaydan zora doğru belirli bir sırayla öğretilir. Sürecin başında öğrenciler birleşik eğişik harflerle okuma yazma öğrenseler de 2017-2018 Eğitim Öğretim yılından itibaren dik temel harflerle okuma yazma eğitimine geçiş yapılmıştır.

İlk okuma yazmaya hazırlık aşamasında ses temelli cümle yöntemine göre önce sesin hissedilmesi sağlanır, sonra seslerden hecelere, hecelerden kelimelere, kelimelerden cümlelere ve cümlelerden metinlere ulaşılır. Öğrenciler parçadan bütüne doğru giderek yaparak yaşayarak öğrenir. Öğrencinin etkin olduğu bu yöntemde öğretmenin rehberlik etmesi beklenir (Şahin, 2011). Ses temelli cümle yöntemine göre öğrencinin ön bilgilerinden hareketle somut, anlaşılır, kolay hecelerden yola çıkarak görsellerle desteklenmesine dikkat edilmelidir ve kısa zamanda cümle kurmaya geçilmelidir. Hece tablosu kullanılmadan kalıcılık görsel materyallerle desteklenmelidir. Dinleme, izleme, konuşma, okuma ve yazma alanlarındaki dört temel dil becerisi üzerine Türkçe öğretim programı düzenlenmelidir. Bu yöntem ile çok çeşitli cümlelerle, çok daha fazla hece ve kelimelerle okuma yazma öğretilmektedir. Zengin okuma yazma içerikleri ile öğrencilerin zeka alanları ve yaratıcılıkları desteklenmektedir. Öğrencinin heceleri ezberlemesi önlenmekte ve dikkatleri çekilerek etkinlikler yapılmaktadır. Bu yöntem Türkçe'nin ses yapısına uygun olduğu için dil gelişimine katkıda bulunulur. Öğrenciler sesleri alfabetik sırayla değil farklı bir sıraya göre öğrenirler. Öğrenci etkinliği ön plandadır. Öğrenciler öğrendiği seslerle kolay, anlaşılır, somut, görsel ve işlek hecelere ulaşarak anlamlı kelimelere ve daha sonra bu kelimelerle anlamlı cümlelere ve metinlere ulaşmaktadır. Ezber olamamakla birlikte öğrenilen hecelerin ara ara tekrar edilmesi önemlidir. (Susar Kırmızı ve Ünal, 2017). Düzenli tekrar öğrenmenin kalıcı olmasını sağlar. Öğrenilenlerin kalıcılığını artırmak içinse sırasıyla parmakla havaya, kalemle deftere, yazı tahtasına, kuma veya tebeşirle yere yazma sağlanmalıdır. Yazılanları okuyarak önce görsel okuma, daha sonra cümle okuma etkinlikleri yapılmalıdır.

Sırasıyla verilen harf grupları şu şekildedir:

1.grup	e, l, a, k, i, n
2.grup	o, m, u, t, ü, y
3.grup	ö, r, ı, d, s, b
4. grup	z, ç, g, ş, c, p
5.grup	h, v, ğ, f, j

Öğrenciler okumaya ve yazmaya aynı anda geçmezler, grup grup geçerler. Kimisi 1.grup harfler bitmeden geçer, kimisi ise 2. Veya 3. Grupta okuma yazmaya geçer. Öğrenci

seviyeleri arasındaki farkın süreçle birlikte arttığı görülmüştür. Bu yönetime göre öğrenci oldukça aktiftir. Genelde çoğu öğrenci birinci dönemin sonunda okuma yazmaya geçer (Susar Kırmızı ve Ünal, 2017). Bazılarının okumaya geçme süresi ise sene sonunu bulabilir.

Ses Temelli Cümle Yöntemi ile ilk okuma yazma öğretim sürecinin değerlendirilmesinde dikkat, okuduğunu anlama, derse aktif katılma, kendini ifade etme becerisi, görsel okuma ve görsel sunum yapma gibi becerilerden yararlanılmıştır.

2.1.3.2018 Türkçe Öğretim Programına göre Ses Temelli İlk Okuma Yazma Öğretimi Aşamaları

Ses temelli cümle yönteminde, ilk okuma yazma öğretimine seslerle başlanır, anlamlı bütün oluşturacak sesler verildikten sonra seslerden hecelere, kelimelere ve cümlelere ulaşılır. Okuma ve yazma çalışmalarıyla ilgili etkinlikler, ilk okuma yazma öğretimi boyunca birlikte sürdürülür. Okunan her öge yazılır, yazılanlar da okunur (Akbayır,2006). Okuma ve yazma birbirine paralel şekilde ilerler.

İlk okuma yazma sürecinde ses temelli cümle yönteminin ilkeleri şu şekilde sıralanabilir (Gözüküçük, 2016; Yılar, 2015):

1. Öğrencilerin ön bilgileri harekete geçirilmelidir.
2. Sentez yöntemi uygulanmalıdır.
3. Anlamlı heceler oluşturulmalıdır.
4. Oluşturulacak hecelerin kolay okunmasına, dildeki kullanım sıklığına, anlamının açık ve net olmasına, görsellerle desteklenmesine, işlek hece yapısına sahip olmasına dikkat edilmelidir.
5. Kısa sürede cümleye ulaşılmalıdır.
6. Somut öğelerden yararlanılmalıdır.
7. Hece tablosundan uzak durulmalıdır.
8. Kalıcılığı sağlayacak etkinlikler yapılmalıdır.

2018 Türkçe Öğretim Programı'na göre Ses Esaslı İlk Okuma Yazma Öğretimi üç aşamadan oluşmaktadır (MEB, 2019).

1.İlk okuma yazmaya hazırlık:

- a) Dinleme çalışmaları
- b)Parmak, el ve kol kaslarını geliştirme çalışmaları,

c)Boyama ve çizgi çalışmaları

2.İlk okuma yazmaya başlama ve ilerleme:

a)Sesi hissetme, tanıma ve ayırt etme,

b)Harfi okuma ve yazma,

c)Harflerden, heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturma,

d)Metin okuma,

3.Bağımsız okuma ve yazma

İlk okuma yazma eğitiminin temelini sağlam atılması, bireyin gelecekteki akademik başarısı ve sosyal yaşamdaki başarısı için ciddi derecede öneme sahiptir (Babayiğit ve Erkuş,2017). Öğrencinin okuduğunu anlaması, yorumlaması, yorumladıklarını sözlü ve yazılı şekilde ortaya koyması derslere etkin katılmasıyla yakından ilgilidir ve bu beceriyi kazanabilme sürecinde ilk okuma yazma öğretimi oldukça önemlidir (Altunkaynak ve Çağım,2019). İlk okuma yazmanın sadece akademik başarı için değil, bireyin sosyal yaşantısı içinde de önemli bir yeri vardır.

2.1.4.İlk Okuma Yazma Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar

Genel olarak ilk okuma yazma öğretimi sürecinde yaşanan sorunlar ve nedenleri şu şekildedir (Özcan ve Özcan, 20016):

2.1.4.1. Okuma Sorunları

- Çok hızlı veya yavaş okuma.
- Bağırarak ya da çok kısık sesle okuma.
- Jest ve mimikleri kullanmadan, dümdüz okuma.
- Noktalama işaretlerine dikkat etmeden okuma.
- Duraklayarak okuma ya da tekrarlı okuma.
- Heceleyerek okuma.
- Sıra atlayarak okuma.
- Kelimeyi yuvarlayarak hatalı okuma.
- Doğru telaffuz edemeden okuma.
- Parmakla takip ederek okuma.
- Başını sağa sola çevirerek okuma.
- Benzer harfleri birbirine karıştırarak okuma.
- Sürekli geri dönerek okuma.

- Heceleri yanlış birleştirerek okuma.
- Kelimeleri yanlış okuma.
- Heceleri ters çevirerek okuma
- Sessiz okuma yaparken mırıldanma ya da ses çıkarmadan okuyamama.

2.1.4.2. Okuma Sorunlarının Nedenleri

- Çocuğun psikolojik ve sosyal sorunları
- Çocuğun zihinsel düzeyi
- Görme işitme konuşma gibi sağlık problemleri
- Disleksi
- Afazi
- Aleksi
- Türkçe bilmemesi
- Çocukluğundan beri çok dil ile büyümesi
- Çocuğun kekeme olması
- Çocuğun bazı harflerini çıkaramaması
- Çocuğun kelime dağarcığının fakir olması
- Çocuğun ünsüzleri söyleyemeden okuması, gevşeklik
- Sınıf ya da okuma ortamının çocuk için ısı ışık gürültü yani fiziksel

bakımından uygunsuzluğu

- Sınıfın kalabalık olmasından kaynaklı öğretmenin her öğrenciye yeterli zaman ayıramaması
- Çocuğun yöresel dil kullanarak konuşması
- Okunan metnin ya da kitabın çocuğun seviyesine uygun olmaması
- Öğretmenin okuma sırasında öğrenciye karşı tutumu
- Okuma yazmada kullanılan yöntemin öğrenciye uygun olmaması
- Öğrencinin okul öncesi eğitim almaması
- Yanlış oturma pozisyonu
- Doğru nefes alamama

2.1.4.3. Yazma Sorunları

- Benzer harfleri karıştırarak yazma. (d-b-p gibi)
- Metne baka baka yazarken bazı harfleri ya da kelimeleri atlayarak yazma
- Yazılacak metinde olmayan harf veya kelimeleri yazma.
- Kelimeyi ya da heceyi yanlış yazma.
- Kelime ya da heceleri yanlış yerden bölerek yazma.

- Yazma bozukluğu (Agrafi)
- Harfleri üst üste yazma.
- Kelimeleri çizginin dışına taşıyarak yazma.
- Dikkatsiz ve aceleci yazma.
- Dağınık yazma.
- Yazılmak istenen kelimenin tersten yazma.
- Kelimeler arası uygun boşluk bırakmadan yazma.
- Yazıyı şekilsel ve anlamsal olarak bozuk yazma.
- Çok hızlı ya da çok yavaş yazma.

2.1.4.4. Yazma Sorunlarının Nedenleri

- Hiperaktivite
- Dikkat dağınlıklığı
- Bazı sağlık problemleri
- Psikolojik, fiziksel, sosyal problemler
- Zihinsel yetersizlikler
- Yaşından beklenen zeka düzeyi ile yazma becerisinin yaşıtlarından çok altında olması (Disgrafi)
- Afazi bozukluklar
- Beyin hastalığının sonucu yazma yetisinin bozulması (Agrafi)
- Okul öncesi eğitim almaması
- Yazmaya odaklanamaması sonucu dikkatsizlik
- Yazma ortamının uygun olmaması
- İlk okuma yazmaya hazır olmaması (fiziksel olgunluk) sonucu küçük kaslarının gelişmemesi
- Hatalı kalem tutması
- Sol el kullanan bir çocuğa baskıyla sağ el kullandırılmaya çalışılması
- Kâğıt kalem gibi materyallerin çocuğa uygun olmaması
- Hatalı defter tutma pozisyonu
- Kelime dağarcığının fakir olması
- Yazmaya karşı isteksizlik

2.2.COVID-19 Süreci

COVID-19, solunum yolu belirtileri ateş, öksürük, nefes darlığı gibi belirtilere sahip olan bir grup hastada yapılan araştırmalar sonucunda 13 Ocak 2020'de tanımlanan bir virüstür ve ortaya çıktığı Aralık 2019'dan bu yana (Huang vd. 2020: 497) tüm dünyanın gündeminde olmaya devam eden küresel bir salgındır. Virüsün bulaşma riskinin herkes için aynı olduğu (Çobanoğlu, 2020: 37). 60 yaş üstü olan kişilerin ve çeşitli kronik rahatsızlıkları bulunan yaşlı bireylerin daha fazla etkilendiği bilinmektedir (26üfre., 2020: 1204). Çeşitli mutasyonlara uğrayan virüs, Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre 23 Şubat 2021 tarihi itibarıyla VOC 202012/01 varyantı toplam 101 ülkede görülmüştür (WHO, Weekly Epidemiological Update – 23 February 2021). Bu da mutasyona uğramış virüslerin ne denli hızlı yayıldığına göstergesidir. Bununla birlikte güncel verilere göre dünyanın 192 ülke ve bölgesinde etkili olan Covid-19 küresel vaka sayısı 127 milyon 654 bin 979'dur. 2 milyon 792 bin 044 kişi ise yaşamını yitirmiştir (Johns Hopkins University & Medicine Coronavirus Resource Centre, 2021). Milyonlarca insanın hayatına sebep olmuştur. Salgın başlangıçta Çin'de deniz ürünleri ve hayvan pazarında bulunanlarda tespit edilmiştir. Fakat daha sonra insandan insana bulaşarak Vuhan başta olmak üzere Hubei eyaletindeki diğer şehirlere ve eyaletlere ve en son olarak da diğer dünya ülkelerine yayılmıştır.

Bireysel ve toplumsal yaşamda birçok alışkanlığı kökten değiştiren, yaşam biçimlerine yeni normlar getiren salgın süreci, insanı ve toplumu ilgilendiren pek çok araştırmaya konu olmuştur.

2.2.1.COVID-19'un Dünyada Eğitime Etkileri

Dünyada salgından etkilenecek okullarını kapatan ülke sayısı 138'e ulaşmıştır. Bu süreçten dünya öğrenen nüfusunun beşte dördüne yakını yani 1,3 milyar yetişkin, genç ve çocuk etkilenmiştir (Chang & Satako, 2020). Ülkeler salgın başlangıcında eğitim öğretimin kesintisiz bir şekilde devam edebilmesi için mevcut teknolojilerini kullanıp geliştirerek eğitim sistemlerini uzaktan eğitime göre düzenlemişlerdir. Yaşanan olumsuz etkileri azaltabilmek, öğrencilerin tamamına ulaşabilmek için ülkeler farklı donanım, teknoloji ve alt yapı hizmetleri ile eğitim öğretim etkinliklerini gerçekleştirmişlerdir. Ülkeler kurulan donanımları kullanarak öğrenciye en etkili yöntemler ve çevrim içi uygulamalar ile ulaşabilmeyi kendilerine amaç edinmişlerdir. Portekiz, Kore Cumhuriyeti, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Amerika Birleşik Devletleri, Yunanistan, İtalya, Japonya, Meksika, Arjantin, Hırvatistan, Çin,

Kıbrıs, Mısır ve Fransa gibi ülkeler eğitim sürecini çevrim içi uygulamalarla; Arjantin, Hırvatistan, Çin, Kosta Rika, Fransa, İran İslam Cumhuriyeti, Kore Cumhuriyeti, Meksika, Ruanda, Suudi Arabistan, Senegal, İspanya, Peru, Tayland ve Vietnam tablet ve televizyon gibi kitle iletişim araçları ile gerçekleştirmiştir (Chang & Satako, 2020). Moğolistan ise yüz yüze eğitim öğretim faaliyetlerini Ocak 2020’de bitirmiştir.

Eğitim öğretim faaliyetlerini gerçekleştirmek isteyen öğrenci ve öğretmenlerin yanında velileri de kapsayan 16 TV kanalında oluşturmuştur. Bu kanallar aracılığıyla farklı lehçeler, diller ve işaret diliyle televizyondan dersler verilmiş ve salgından olumsuz etkilenme sürecini engellemek amacıyla iki yüzü aşkın öğretim materyalinin internet üzerinden erişimi sağlanmıştır. Bu çalışmaların yanı sıra öğrencilere 480 çevrim içi kurs ile derse destek etkinlikleri oluşturulmuştur (Can, 2020). Çevrimiçi kurslarla teknolojik olanakları ve materyalleri kullanarak eğitim öğretimin kesintiye uğramaması için çaba gösterilmiştir. Ülkeler, eğitim öğretimin kesintisiz devam etmesi için salgına karşı önlemler almış ve geleceği öngörerek teknolojiyi kullanmıştır. Oluşturulan öğrenme ortamları ile tüm ülkeler öğrencilerine bir şekilde ulaşabilmeyi hedeflemiştir. Hedeflere ulaşmak adına COVID-19 salgını sürecinde birçok ülkenin teknolojik altyapı oluşturmak için çabalaması ve eğitim öğretim etkinliklerine devam etme gayreti göstermesi tüm dünyanın eğitime verdiği önemi göstermektedir. Sağlanan alt yapılar ile öğrenme sürecinden yararlanmak isteyen çocuk, genç, yetişkin tüm bireyler için oluşturulan çeşitli eğitim uygulamaları ile herkese ulaşmaya çalışılmıştır. Teknolojik bilgi ve alt yapı üzerine çalışmalar yapan ülkeler, yöneticiler ile firmalar iş birliği içerisinde çalışarak baz istasyonlarının hızını arttırmıştır. Hindistan da yine uzaktan eğitim etkinliklerini telefonları kullanarak gerçekleştirmiştir. İtalya uzaktan eğitim sürecinde sosyal medya kanallarını etkin bir şekilde kullanarak eğitim içerikleri oluşturmuştur. Sosyal medya aracılığıyla derslerini öğrencilerine ulaştırarak öğretimde devamlılığı sağlamıştır (Sezgin ve Fırat, 2020). Eğitim içerikleri sosyal medya aracılığıyla kitlelere ulaştırılmıştır.

Tüm dünyada eğitim öğretime verilen önem ülkelerin yaptıkları uzaktan eğitim çalışmaları ile kendini belli etmiştir. Çevrim içi uygulamalar ve kullanılan çeşitli ağlar ile COVID-19 salgınından etkilenme oranını azaltmak ülkelerin odak noktası haline gelmiştir. Eğitim öğretimin geldiği bu son noktada ortaya çıkan olumsuz etkilerin öğrenen kitleye yansımalarını azaltmak hedeflenmiştir.

Kasım 2020’den beri yapılan çalışmalar ve araştırmalar gösteriyor ki, COVID-19 nedeniyle işlerini kaybeden, ekonomik olarak daha elverişsiz duruma gelen ailelerin yüzde altmışından fazlasının Afrika ve Güney Asya bölgelerindedir. Küresel yoksulluğun yanı sıra COVID-19

salgını ile birlikte 150 milyon çocuğun eğitim ve sağlık hizmetlerine ulaşması zorlaşmıştır (UNICEF, 2021). Bütün öğrencilerin eşit düzeyde eğitime ulaşamama durumunun fırsat eşitliğini etkilediği gözlenmektedir. Ülkelerin uyguladıkları yöntemler ve almak istedikleri önlemler ile öğrenciye ulaşılması hedeflenmiş fakat çok boyutlu yoksulluğun etkileri uzaktan eğitimde de kendini göstermiş ve beklenen sonuçlara ulaşmayı engellemiştir.

Dünya genelinde ciddi krizlere sebep olan COVID-19 salgını, 191 ülkenin eğitim öğretim çalışmalarına ara vermesine ve bir milyardan fazla öğrencinin eğitiminin aksamasına neden olmuştur. Bu durum öğrenme kayıplarına neden olduğundan, ülkelerin eğitim sistemlerinde köklü değişiklikler yapmalarına ve yüz yüze eğitime bir süre ara vererek, uzaktan eğitime geçmelerine neden olmuştur (Erzen ve Ceylan,2020;Sirem ve Baş,2020;Telli-Yamamoto ve Altun,2020). COVID-19 hemen hemen bütün ülkelerin eğitim sistemlerini kalıcı olarak değiştirmiştir.

2.2.2.Uzaktan Eğitim İhtiyacı

Eğitim süreçleri çeşitli sebeplerden dolayı zaman zaman farklılık gösterebilmektedir. Hızlı bir şekilde yayılan salgın hastalıklar, şiddetli ve yıkıma neden olan depremler, seller, doğal afetler, olumsuz hava koşulları gibi nedenlerden ötürü eğitim kurumlarının uzun süre kapanması gerekebilir. Eğitim kurumlarının uzun süre kapalı olması eğitim öğretim faaliyetlerinin aksamasına neden olacağından dolayı bunu önlemek adına farklı çözüm yolları üretilmiştir. Teknolojik gelişmelerin sağladığı olanaklardan da faydalanılarak uzaktan eğitim seçeneği ortaya çıkarılmıştır (Bulut ve Susar Kırmızı, 2021). Uzaktan eğitimle, telefon, tablet, bilgisayar gibi teknolojik aletler sayesinde mekân fark etmeksizin eğitim faaliyetlerini yapmak mümkün hâle gelmiştir.

COVID-19 salgınıyla birlikte hayatın seyri ve düzeni tüm dünyada değiştiği için ve salgının etkisinin azaltılması için esnek çalışma, evden çalışma veya dönüşümlü çalışma gibi uygulamalara başvurulmuştur. Bunun yanı sıra tüm dünya üzerinde kısmi ve tam zamanlı sokağa çıkma yasakları, karantina uygulamaları, sosyal mesafe önlemleri alınmıştır. Bu önlemler kapsamında bazı yerler kapatılmıştır. Kapatılan bu yerlerin okullar ve üniversiteler olması eğitim hayatını zorlaştırmıştır. Okulların kapatılması ve yüz yüze eğitime ara verilmesiyle beraber dünyada tüm eğitim düzeylerinden öğrencilerin eğitim faaliyetlerinde aksaklıklar yaşanmıştır.

Velilerin çocuklarının okuma yazma eğitimi sürecinde karşılaştıkları sorunlarla başa çıkmaya dönük elde edilen bulgulara bakıldığında, özel öğretmen desteği alma yönünde olduğu

ve bireysel çabaların ön plana çıktığı görülmüştür. Öğretmen ile iletişim, ek kaynak kitap ve ek öğretmen desteği alma, öğrenciye fazla zaman ayırma, evde sınıf ortamı oluşturma, sık tekrar yaptırma ve diğer velilerle iletişim olarak ifade edilmiştir (Altuğ ve Kumral,2021).Aileler kendi bireysel çabaları ile çocuğun öğrenmelerinde etkili olmaya çalışmışlardır.

2.2.3.COVID-19 Sürecinde Uzaktan Eğitim

Salgın sürecinde, uzaktan eğitime gereksinim duyulduğu için ilk okuma yazma alanında bilgisayar, video, ses kaydı gibi kitle iletişim araçlarına da ihtiyaç duyulmuştur. Öğreten ve öğrenenlerin arasındaki uzaklıktan dolayı çoğunlukla elektronik, yazılı ya da görsel materyaller tercih edilmiştir (Özbay, 2015). Salgın sürecinde özellikle etkileşime dayalı dijital içeriklerin kullanımı bir hayli artmıştır. İlk okuma yazma süreci için kullanılan birincil kaynaklar bilgisayar teknolojileri, e-posta, çevrim içi iş birlikleri ve web tabanlı öğrenme içerikleridir. Uzun bir süre elektronik posta ile gerçekleştirilen eğitim, eğitimde tek internet uygulaması olarak kullanılmıştır (Buşelić, 2012). Teknolojinin hızla gelişimi ile uzaktan eğitim zenginleştirilmiş çoklu ortamlarda eş zamanlı ve eş zamanlı olmayan bir şekilde etkili bir şekilde kullanılır olmuştur.

COVID-19 salgın sürecinin uzaması ilk okuma yazma çalışmaları ve araştırmalarını arttırmıştır. Öğretmenlerin ve öğrencilerin uzaktan eğitim kavramına bakış açısına ilişkin görüşleri alınarak ilk okuma yazma alanında olduğu gibi pedagojik bilgi, öğrenme yöntem ve teknolojileri kavramları genişletilmiş ve geliştirilmiştir (Perumalla, Mak, Kee & Maththews, 2011). İlk okuma yazma öğretiminde, eğitim olanaklarından faydalanmak isteyen bireylerin eğitim ortamına ulaşabilmesini sağlamak amacıyla geliştirilen ve tercih edilen farklı yöntem ve stratejiler öğrencilerin ilgisini çekmeyi amaçlamaktadır. Temel amaç, ilk okuma yazma döneminde olan ve pedagojik olarak kritik dönemlerinde bulunan öğrencilerin öğrenme olanaklarından yararlanabilmesidir. Uzaktan eğitim ile yüz yüze eğitimin ulaşamadığı coğrafyalarda bulunan, eğitim olanaklarından faydalanmak isteyen bireylerin eğitim ortamına ulaşabilmesi istenilen bir durumdur (Hawkins, 1999). Salgın sürecinde ilk okuma yazma öğretimi öğrenen kitlenin ekran karşısında dinleme ve izleme çalışmaları yapmasıyla gerçekleştirilmiştir. İlk okuma yazma sürecinde etkin olarak kullanılan bu çalışmalar öğrencinin süreçten uzak kalmamasını sağlamıştır. Uzaktan eğitim sayesinde öğrenciler eğitimlerine devam etme fırsatı yakalamıştır. Çevrim içi eğitimin, eğitimi veren ve alan taraflar açısından teknolojik destek gerektirmesi fırsat eşitliği açısından sorgulanabilir bir durumdur. Ekonomik ve sosyal yönden dezavantajlı öğrenciler salgın sürecinde ilk okuma yazma derslerine ulaşabilme sıkıntısı yaşamıştır.

İlk okuma yazma sürecinde özellikle ekonomik ve sosyal yönden dezavantajlı öğrencilerin internet ve dijital araç gereç olanaklarına sahip olamadıkları için sesi hissetme, tanıma, ayırt etme aşamalarına aktif olarak katılamadıkları görülmüştür. İlk okuma yazma sürecinin temel süreçlerine erişilememesi ilerleyen bağımsız okuma aşamasında eğitimde fırsat eşitliğine engel olmuştur. Sürecin bu şekilde devam etmesinin ve artan eşitsizliğin sebebi ilk okuma yazma öğretiminde dijital uçurum kavramı ile açıklanabilmektedir. Dijital uçurum, sosyal, ekonomik yönden bölgesel özellikler nedeniyle teknolojiden faydalanabilme olanağının eşit olamama durumudur. İnternet ortamında iletişim ve etkileşimin yoksunluğu birçok sorunun yaşanmasına neden olmuştur (Sezgin ve Fırat, 2020). Öğrencilerin etkin olarak öğretim sürecine katılabilmesi, bağımsız okuyabilme aşamasına gelebilmeleri için dijital uçurumun azaltması gerekmektedir. Sosyoekonomik koşullar iyileştirilerek, öğrencileri uzaktan eğitime teşvik etmek, öğrencilerin COVID-19 sürecinde derslere aktif katılımlarını gerçekleştirmek eğitim çalışmalarının öncelikli hedeflerinden biri olmalıdır.

2.3.Türkiye’de Uzaktan Eğitim

Türkiye’de de COVID-19 sürecinde eğitime ara verildiği için bu süreçten etkilenen öğrenci sayısı 25 milyondur (Bozkurt,2020). Pek çok hükümet gibi ülkemiz de COVID-19’u ulusal eğitim sisteminin karşılaştığı en büyük zorluk olarak nitelendirmiş ve bakanlıklara acil bir şekilde yüz yüze eğitimi durdurmalarını emrederek neredeyse bir gecede uzaktan eğitime geçilmiştir (Daniel,2020). Uzaktan eğitim, şimdiye kadar eğitim alanında verilen en acil karar olarak kabul edilebilir.

Uzaktan eğitim, zamanın daha verimli bir şekilde kullanılmasını sağlayan, farklı mekanlarda bulunan katılımcıların senkron veya asenkron bir şekilde derse katılım göstermeleridir (Akbal ve Akbal,2020). Salgın sürecinde yaşanan olaylara bağlı olarak ülkemizde uzaktan eğitim süreci Mart 2020’de başlamıştır. Bu süreçte kademeli olarak okulları açma girişiminde bulunulmuştur, fakat bu girişimin devamlılığı sağlanamamıştır. 2020-2021 eğitim öğretim yılı birinci yarıyılı ülke çapında alınan kararlar sonucunda uzaktan eğitimle sona erdirilmiştir. İkinci yarıyılıda ise kırsal bölgelerdeki okullarda haftada 5 gün, şehir merkezlerindeki okullarda ise 2 gün olacak şekilde yüz yüze eğitime geçilmiştir. Fakat salgının seyrinden dolayı okullar tekrar kapatılarak uzaktan eğitimin yeniden devam etmesine karar verilmiştir (Bulut ve Susar Kırmızı, 2021: 2). Salgın yüz yüze eğitime pek fazla fırsat vermemiştir.

Ülkemizde uzaktan eğitim, çeşitli digital ortamlar kullanılarak ya da var olan digital ortamların içeriği zenginleştirilerek gerçekleştirilmiştir. Bunların başında EBA (Eğitim Bilişim Ağı) gelmektedir. EBA, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından öğrencilerin kullanımı için tamamen ücretsiz şekilde hizmete sunulmuştur. EBA, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri tarafından kullanılan, çeşitli görsel ve işitsel ders dokümanlarının yer aldığı çevrimiçi bir eğitim platformudur (Aktay ve Keskin, 2016). Başarılı bir uzaktan eğitim, genellikle teknolojik alt yapıyla ilişkili bir durum olarak gösterilmiştir. Bu süreç, ayrıca iyi bir ders planlaması yapma ve uzaktan eğitime uygun teknik alt yapı hazırlama durumunu da doğurmuştur (Özgül, Ceran ve Yıldız, 2020). Teknik alt yapı ağının güçlü ve teknolojik cihazların yeterli olması, derse katılım bakımından öğrencilerin fırsat eşitliğine sahip olmaları bakımından önemlidir.

Bunlara ek olarak eğitimin diğer önemli parçaları olan velilerin (Arslan, Arı ve Kant, 2021), öğretmenlerin ve öğrencilerin teknolojik alandaki yeterlilikleri (Geçgel, Kana ve Eren, 2020), öğrencinin öğrenmeye hazır olması (Hamdani ve Priatna, 2020), ebeveynlerin süreç konusunda bilgilendirilmeleri (Erol ve Erol, 2020), öğrencilerin yeterli olgunluğa ulaşması ve süreç hakkında olumlu tutuma sahip olmaları (Sarıtaş ve Barutçu, 2020), ders öğretim programlarının gözden geçirilmesi (Geçgel, Kana ve Eren, 2020), uzaktan eğitimdeki başarı açısından önemlidir.

Dersin planlama aşaması, dersin işlenmesi aşaması, eğitim durumları, araç-gereçleri, eğitim ortamı ve küçük yaşta çocuklar için aile desteğine duyulan ihtiyaç bakımından yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitimin farklılaşan uygulamalar oldukları görülmektedir. Velilerin görüşlerine dayalı olarak yapılan bir araştırma sonucuna baktığımızda öğrencilerin uzaktan eğitimi ilk defa deneyimlemesi, velilerin pedagojik ve teknolojik bilgilerinin yetersizliği gibi nedenler yüzünden uzaktan eğitimde başarıya ulaşmak zorlaşmaktadır (Erol ve Erol, 2020). Uzaktan eğitimi etkileyen bunun gibi pek çok faktör vardır.

Ancak eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanabilmesi için uzaktan eğitimde kullanılan teknolojik araç gereç, ders içeriği, pedagojik izleme ve değerlendirme hazırlığı yapılarak eğitim öğretim süreçleri nitelikli bir duruma gelebileceği ön görülmektedir (UNESCO, 2020). Anayasanın eğitimde fırsat eşitliği ilkesi yüz yüze eğitimde olduğu gibi uzaktan eğitimde de uygulanmalıdır. Eğitim her çocuğun hakkıdır. İster yüz yüze eğitim isterse uzaktan olsun bütün çocuklar bundan eşit yararlanmalıdır.

2.3.1.Uzaktan Eğitimle İlk Okuma Yazma Öğretimi

Okulların uzaktan eğitime geçmesiyle birlikte ilk defa 2020-2021 eğitim öğretim yılında çevrimiçi ortamda ilk okuma yazma çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ülkemizde ve dünyada ilk defa deneyimlenen bu sürecin beraberinde bazı sorunları da getirdiği düşünülmektedir. Öğretmenler ilk okuma ve yazma sürecini ilk defa uzaktan eğitim ile yürütmüşlerdir. Bu süreçte yaşanan durumların ortaya konulması, gelecekteki benzer olaylarla karşılaşıldığında bir çözüm önerisi sunması adına önemlidir (Ertan-Kantos,2020). Bir yol gösterici olarak düşünülmelidir. Uzaktan eğitimde başarının sağlanması için mevcut ders programlarındaki kazanımların sanal ortamlar için uygulanabilir olması da ders süresi için gerekli bir ön koşuldur. Ancak yakın zamanda yapılan nitel bir araştırmada, Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda ilk okuma yazma öğretimi ile ilgili bazı kazanımlara yönelik uzaktan eğitimde ders sürecinde bir takım problemler ile karşılaşılacağı, öğrencilerin kalem tutma ve yazma becerilerinin öğretmen gözlem ve denetimi altında olması gerektiği, harflerin şekillerini ve yönlerini öğrencilerin kavramalarının zor olabileceği ifade edilmiştir (Koç, 2021). Özellikle yazma becerileri kazandırılması aşamasında çocukların ellerinden tutarak harflerin yönlerini doğru bir şekilde öğrenmelerini sağlamak önemlidir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı kazanımlarına uzaktan eğitim ile ulaşılması aşamasında öğrenme yaşantıları bakımından da bazı sorunların yaşanabileceği, öğretimin istenilen düzeyde gerçekleştirilemeyebileceği anlaşılmaktadır. Türkçe ilk okuma yazma öğretiminde yüz yüze eğitimde ders işleniş sürecinde harflerin seslendirilmesi, heceler, sözcük ve cümlelerin oluşturulma aşamalarında da söylenenlerin öğrenciler tarafından tam olarak duyulması, harflerin yapılış şekillerinin doğru kavratılması ve öğretmenin tahtada yazdığı ilk hece ve cümle örneklerinin öğrencilerce yakından görülmesi gereklidir (Ferah, 2007). Her bir aşamada öğrencilere anında dönüt verilmesi ve gerekli düzeltmelerin zamanında yapılması, öğrenilenlerin bol bol tekrar edilmesi, öğrencilerin derse aktif katılımının sağlanması ise okuma yazma öğretiminin vazgeçilmez bileşenlerindedir. Uzaktan ilk okuma yazma öğretiminde ise bütün bu belirtilen öğrenme yaşantılarının gerçekleştirilme düzeyleri ise kestirilememektedir.

2.3.2.Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımı

Ülkemizde hızla artan COVID-19 salgını, diğer bütün derslerde olduğu gibi ilk okuma yazma sürecini de etkileyerek eğitim öğretim çalışmalarında etkisini göstermiştir. Türkiye'de mart ayı içerisinde okullar eğitim öğretim etkinliklerine salgın başladığında 3 hafta süre ara

vermiştir. 25 Mart tarihindeki basın toplantısında Sağlık Bakanı ve Milli Eğitim Bakanı ortak çalışması ile eğitime verilen ara 30 Nisan tarihine kadar uzatılmıştır. İlkokullarda ilk okuma yazma eğitimi kaldığı yerden TRT EBA TV ile öğretime devam etmiştir. COVID-19 salgın sürecinin başlamasıyla birlikte, TRT ile MEB iş birliği çalışması ilkokul kapsamında 23 Mart 2020’de ‘Türkçe-1 İlköğretim’ adıyla yayın yapmaya başlamıştır. Bunun yanı sıra öğretmenler tarafından öğrencilerin hece, sözcük okuma, cümle kurma gibi eğitim öğretim etkinlikleri, dijital ortamlarda öğrenmelerini pekiştirecek teknolojik birtakım uygulamalar ile desteklenmiştir. İlk okuma yazma öğretiminde öğrenci ve öğretmen ilişkilerinin bambaşka bir boyuta taşınması ile birtakım sorunlar da meydana gelmiştir. COVID-19 salgını süreci etkileşimin ve iletişimin çok önemli olduğu ilk okuma yazma öğretiminde, uzaktan eğitime geçilmesiyle sosyal iletişimin eksikliği gibi etkileri de beraberinde getirmiştir. İlk okuma yazma sürecinde öğrenci katılımının az olması, dersin öğretiminde yeni güçlükleri de ortaya çıkarmıştır. Salgından en çok etkilenen kitlelerden biri elbette ki ilk okuma yazma öğrenme çağında olan birinci sınıf öğrencileridir.

Özellikle de çevrim içi eğitim olanaklarından yararlanabilecek internete erişim sağlayamayan öğrenciler oldukça zor durumda kalmıştır. İnternet erişimi bulunmamasının yanı sıra evinde EBA TV’yi izleyecek televizyonu dahi bulunmayan, telefonu, bilgisayarı veya tableti bulunmayan, internet paketi yeterli olmayan veya internet çekim gücü düşük olan öğrenciler de uzaktan eğitim sürecinde eğitimde fırsat eşitliği kavramının sorgulanmasına neden olmuştur.

Birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre bu süreçte EBA, Zoom ve Youtube gibi programların varlığı eğitim öğretimin devam etmesine yardım etmiş olmasına rağmen, internete bağlanma sorunları, öğrencilerin herhangi bir teknolojik araca sahip olmaması ya da sahip oldukları araçların çok eski olması, araçlardaki ses problemleri, kameralardaki sıkıntılar ve zaman zaman EBA’ya bağlanma sorunları nedeniyle ilk okuma yazma öğretiminde ciddi anlamda sorunlar yaşanmasına sebep olmuştur. Bu noktada birinci sınıfta okutan öğretmenler kendi olanakları ölçüsünde hazırladıkları resim ve videolardan oluşan görsellerle, web 2.0 araçlarını kullanarak ve çevrimiçi dikte çalışmaları yaparak sorunların üstesinden gelmeye çalışmışlardır.

Ayrıca birinci sınıf öğretmenleri, gelecek dönemde uzaktan eğitimin ilk okuma yazma öğretiminde kullanımının devam etmesi, hatta kalıcı olması ihtimaline karşı teknoloji kullanımı alanında alınması gereken tedbirler olarak, yazılım programlarının zenginleştirilmesi, altyapının güçlendirilmesi ve gerekli teknolojik araç gereçlerin çocuklara temin edilmesi

yönündeki görüşlerini bildirmişlerdir. İlk okuma yazma öğretiminde çocukların teknoloji dahil birçok kaynakla desteklenmesi önemlidir (Altunkaynak ve Çağınlar, 2020; Güneş ve Özerbaş, 2015). Uzaktan eğitimde teknoloji destekli eğitim olmadan okuma yazma eğitim mümkün değildir. Orhan (2007) yaptığı araştırmada, bilgisayar destekli ilk okuma yazma eğitimi alan bir çocuğun öğrenme becerilerine katkı sağladığı, buna bağlı olarak da gereken altyapının geliştirilmesi ve çeşitli yazılımlarla güçlendirilmesi ile ilk okuma ve yazma öğretimine daha çok katkı sağlayacağı sonuçlarına ulaşmıştır.

2.4. COVID-19 Sürecinde İlk Okuma Yazma Öğretiminde Öğretmenlerin Belli Başlı Bazı Aşamalarda Karşılaştığı Sorunlar

Uzaktan eğitimle ilk okuma yazmaya geçilen ilk süreçte sınıf öğretmenlerinin teknoloji ile ilgili eğitim programlarıyla ilk defa karşılaşma, öğrencilerin teknolojik imkânlarının yetersizliği ve teknolojik aletler ve internet ile ilgili sorunlar nedeniyle bazı zorluklar yaşadığı görülmektedir. Bazı öğretmenlerin EBA ve Zoom üzerinden derslerini yaptıkları, fakat öğretmenlerin bu uygulamaları da yine internetten kaynaklanan sorunlar nedeniyle uzun süreli kullanamadıkları belirtilmektedir. Araştırmada elde edilen sonuçlarda sınıf öğretmenlerinin öğrencilerle ve velilerle WhatsApp uygulaması ve telefon üzerinden iletişim kurdukları, öğretmenlerin bir kısmının da velilerle Zoom uygulaması üzerinden toplantı yapıp iletişim kurdukları görülmektedir. Ergüç, Şahan ve Parlar (2021) yaptıkları araştırmada öğretmenlerin salgın sürecinde WhatsApp iletişim ağını üzerinden ödev gönderme, kontrol etme, veli ve öğrencilere destek olma konusunda yardım aldıkları sonucu ile benzerlik göstermektedir.

Bunun yanında salgın sürecinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitimle derse katılabilen öğrencilerde karşılaştıkları sorunların, en fazla dikte aşamasında yaşadığı ifade edilmektedir. Dikte çalışmaları uygulama gerektiren bir etkinliktir. Öğretmenin çocuğa erişiminin kısıtlı olduğu çevrim içi eğitimlerde dikte çalışmalarını yaptırmak ve kontrol etmek oldukça zordur. Öğretmenler, bu çalışmalardan verim alamadığını vurgulayarak, öğrencilerin bu süreçte dikkat ve motivasyon kaybı yaşadığını ifade etmiştir. Aytan'ın (2017) ilk okuma ve yazma eğitimi kapsamında farklı materyallerin kullanılması, dikte üzerine uygulamalı etkinlikler yapılması gerektiğini söylemesi dikte çalışmalarının ilk okuma yazmadaki önemini göstermiştir. Teoride kalan uzaktan eğitimin pratiğe dönüşmemesi sonucunda sınıf içerisinde kalem tutuş şeklini, harflerin yönünü ve harf yazma aşamalarını etkin olarak göremeyen öğrencilerin, ilk okuma yazmaya hazırlık sürecini verimli geçiremediklerini söylemek mümkündür. Ses problemleri nedeniyle öğretmenlerinin okuduğu metni dinleme olanağı bulamayan, kamera görünüşü

sorunları nedeniyle de ağız hareketlerini göremeyen öğrencilerin uzaktan eğitimde zorlandıkları görülmüştür (Koç, 2020). Bu durum seslerin veriliş aşamasında, seslerin, hece ve kelimelerin anlaşılmasında zorluklar yaşanmasına neden olmuştur. Hecelerden kelimeler, kelimelerden de cümleler oluşturma aşamasında ve öğrencilerin dört temel dil becerisi olan dinleme, konuşma, okuma ve yazma alanlarında eksik öğrenmeler yaşadığı öngörülmektedir.

Okuma çalışmalarında velinin -yapmaması gerektiği halde- öğrenciye müdahalede bulunması öğretmenler açısından büyük bir zorluk olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca bazı velilerin öğrencilere sorulan soruların yanıtlarını arka planda öğrencilere gizlice söyleme yoluna da gitmesi de ders esnasında sorun teşkil etmiştir. Elde dilen veriler ışığında velilerin farklı tutumlarının öğrencileri ve öğretmenleri ciddi bir şekilde etkilediğini söylemek mümkündür. İlk okuma yazma sürecinde öğretmene destek olan velilerin desteği ile süreci yürüten öğretmen ve öğrenciler uzaktan eğitimdeki olumsuzluk ve zorlukları en az zararla atlattırken, veli desteğini alamayan öğrencilerin derslere ilgisinin azaldığı ya da derslerinden geri kaldığı görülmektedir. İlk okuma yazma öğrenme çalışmalarında öğretmene ve öğrenciye hiç destek olmayan velilerin çocuklarının derse hiç katılmadığı da dile getirilmiştir. Sonucu destekler nitelikte veli algılarına göre yapılan çalışmalarda salgın sürecinde eğitimine kendisi devam etmeye çalışan ve veli desteği görmeyen öğrencilerde, psikolojik problemler ve derslere güdüleneme gibi sorunların da yaşandığı görülmüştür (Mutlu vd., 2020). Özellikle de eğitim hayatlarının ilk yıllarında destek görmek öğrenciyi hem akademik hem de psikolojik açıdan rahatlatır.

İlk okuma yazma öğrenmenin bütün derslerin temeli olduğu göz önüne alınırsa bütün derslerini de etkileyebilecek bu sorunların bireyin yaşamına, akademik başarısına, okuma alışkanlığına, yazma becerisine vb. nasıl etki edeceği tartışmaya ve bilimsel araştırmalar yapmaya değer bir konu olarak görülebilir.

2.5.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlara yönelik olarak yapılmış olan ulusal ve uluslararası bilimsel çalışmalara yer verilmiştir.

2.5.1.Ulusal Araştırmalar

Bozgün (2022), yaptığı araştırmasında, COVID-19 sürecinde uzaktan eğitim yoluyla ilk okuma ve yazma öğretimine yönelik görüşlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırma pandemi dönemindeki uzaktan eğitim yaşantılarını içermesi ve sınıf öğretmenlerinin ilk okuma

ve yazma öğretiminin uzaktan eğitim sürecinde uygulanabilirliği hakkındaki görüşlerini belirlemeyi amaçladığı için olgu bilim (fenomonoloji) desenindedir. Çalışma grubu ölçüt örneklem metodu kullanarak belirlenmiş 10 (6 erkek, 4 kadın) sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. İlk okuma ve yazma öğretiminin çevrimiçi verildikten sonra yüz yüze eğitime geçilmiş ve bu çalışmanın verileri o dönemde yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizinden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgularda sınıf öğretmenlerinin ilk okuma ve yazma öğretimini uzaktan eğitim yerine yüz yüze eğitimle vermeyi tercih ettikleri görülmüştür. Ayrıca yüz yüze eğitimin daha fazla yararı olduğunu belirtmiştir.

Babayiğit ve Erkuş'un (2016), Erzurum, Pasinler ilçesinde gerçekleştirdiği araştırmada öğretmenlerin ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların giderilmesinde öğretmenlere önerilebilecek çözüm yollarının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Devlet okullarında görev yapan 120 ilkokul öğretmeninden elde edilen veriler ışığında ailelerin bilinçsiz bir şekilde okuma yazma etkinliklerine dahil olduğu, çocuklarına daha öğrenci okula gelmeden harflerin adını öğrettiği, bu anlamda aceleci davrandıkları, sınıfların okuma yazma etkinliklerinin verimli bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için uygun olmadığı, sınıf mevcutlarının fazla olması gibi sorunlar tespit edilmiştir.

Özcan ve Özcan (2016), gerçekleştirdikleri araştırmada öğrencilerin ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunları belirlemeyi amaçlamaktadırlar. Araştırma sonuçlarına göre öğrenciler dil birimlerinin algılanmasına dair birtakım sorunlar yaşadıkları gözlemlenmektedir. Bunun yanı sıra programdan kaynaklı ve ailelerden kaynaklı sorunlar da ilk okuma yazma öğretim sürecinin verimli bir şekilde gerçekleştirilmesi engelleyen durumların başında gelmektedir. Öğrencilerin seslerin algılanışı aşamalarında da sorunlar yaşadığı gözlemlenmektedir.

Erbaş (2021), gerçekleştirdiği araştırmada COVID 19 salgın döneminde uygulamaya konulan uzaktan eğitim modelinde birinci sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretimi sırasında yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri isimli araştırmasında Türkiye'nin yedi coğrafi bölgesinde görev yapmakta olan 111 birinci sınıf öğretmeni ile çalışmıştır. Araştırmanın verileri nitel araştırma yöntemi olan içerik analizi yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre öğretmenlerin yaşadığı bağlantı sorunları, internet yetersizliği, yetersiz teknolojik araç gereç, velilerin ilgisizliği, velilerin sosyo ekonomik durumu ve öğrenciler ile bu süreçte yeterli iletişimin sağlanamaması öğretmenlere güçlük yaşatan durumlar olmuştur.

2.5.2.Uluslararası Araştırmalar

Hoare ve Betson (2013), tarafından gerçekleştirilen araştırmada ilkokullarda görev yapan retmenlerin sorunları araştırılmıştır ve bu sorunlara çözüm yolları aranmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre ailelerin ve retmenlerin ilk okuma yazma üretiminde yetersiz seviyede olduğu sonucuna ulaşılmıştır. retmenlerin özellikle bireysel üretim yöntemleri ve çocuklara etkili bir şekilde okuma yazma üretimi konusunda bilgi sahibi olmaları gerektiği ve buna ek olarak da Milli Eğitim Bakanlığı tarafından üretmenler için hizmetiçi eğitimlerin düzenlenmesi gerektiği, aileler için ise yine eğitimler verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Magonbo (2015) ise yaptėı araştırmada temel eğitim okullarında çalışan retmenlerin sorunlarını araştırmıştır. Bu araştırmanın sonucunda elde edilen verilere göre retmenlerin ilk okuma yazma üretimini gerçekleştirirken kullandıkları yöntem hakkında bilgi sahibi olmadıkları, yanlış üretim yöntemi kullandıkları ve okuma yazma üretiminde karşılaşılan güçlükler ile ilgili farkındalıklarının düşük olmasının, retmenlerin disleksi ve disgrafi gibi renme güçlükleri ile ilk okuma yazma güçlüklerini birbirlerine karıştırmasından kaynaklandėını belirtmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

Araştırma kapsamında nicel yöntem kullanılması tercih edilmiştir. Nicel yöntem pozitivist felsefeyi benimseyen, sebep sonuç ilişkisinin arandığı, evrene genelleme yapılabilen ve verilerin sayısal sonuçlarla ifade edilebildiği bir yöntemdir.

3.1.Araştırma Modeli

Çalışmada nicel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilmiş “tarama modeli” kullanılmıştır. Bu model ile büyük bir grubun olay veya olgular hakkındaki düşünceleri ya da tutumları incelenir. Tarama modeli geçmişten günümüze süregelen ya da halen var olan bir durum olduğu gibi betimlenmesinde kullanılan bir yaklaşımdır. Araştırma sürecine dahil olan bireylerin kendi koşullarında herhangi bir değişiklik yapmadan, olduğu gibi ortaya koymayı amaçlayan araştırmalardır (Karasar, 2005).

3.2. Evren ve Örneklem

Çalışma 2022-2023 eğitim öğretim yılının bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evreni Denizli ilinde görev yapan 1. Sınıflarda uzaktan eğitimle ilk okuma yazma öğretimi yapmış öğretmenlerdir (Karasar, 2005). Örneklem belirlenmesinde “tabakalı örnekleme yöntemi” kullanılmıştır. Denizli Milli eğitimden edinilen bilgiler doğrultusunda Denizli alt, orta ve üst olmak üzere 3 sosyo ekonomik bölgeye ayrılmıştır. Her bölgeden seçkisiz bir şekilde üçer okul belirlenmiş ve ölçeğin uygulaması bu okullarda yapılmıştır. Araştırmaya 68 kadın, 57 erkek olmak üzere toplam 125 öğretmen katılmıştır.

Tablo 3.2.1. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine Göre İncelenmesi

Kadın	68	%54,4
Erkek	57	%45,6
Toplam	125	%100,0

3.3.Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında verilerin toplanması amacıyla araştırmaya dahil olan okullardaki sınıf öğretmenlerine ölçek uygulanmıştır. Veriler gönüllülük esasına göre toplanmıştır.

3.3.1. Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada verilerin toplanmasında Ülkeröğlü (2022) tarafından geliştirilen “Öğretmenlerin İlk Okuma Yazma Öğretiminde COVID-19 Sürecinde Yaşadığı Sorunlara İlişkin Algıları Ölçeği (CİYS)” kullanılmıştır.

“Öğretmenlerin İlk Okuma Yazma Öğretiminde COVID-19 Sürecinde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Algıları Ölçeği (CİYS)” ile kullanılan ölçme aracında öğretmenlerin kendilerine yöneltilen sorulara katılma düzeylerine göre “Tamamen Katılıyorum:5, Katılıyorum:4, Kısmen Katılıyorum:3, Katılmıyorum:2, Hiç Katılmıyorum:1” şeklinde işaretlenebilecek seçenekler oluşturulmuştur. Diğer taraftan öğretmenlerin demografik özelliklerini belirleyebilme amaçlı bir takım sorular düzenlenmiştir. Ölçek 22 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin güvenilirliği Cronbach’s Alpha iç tutarlılık analizi ile hesaplanmıştır. CİYS ölçeğine ait birinci alt ölçekte yer alan maddelere ilişkin Cronbach’s Alpha katsayısı $\alpha = .86$, ikinci alt ölçekte ait $\alpha = .87$ olurken ölçeğin tüm maddeleri için hesaplanan $\alpha = .89$ olarak bulunmuştur.

3.4. Verilerin Analizi

Verilerin normal dağılıp dağılmadığını kontrol etmek için Kolmogorov Smirnov ve Shapiro Wilks analizi yapılmıştır.

$P < ,05$ olduğu için analizlerde parametrik testler kullanılmıştır.

Tests of Normality						
	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Algıto p	,146	125	,000	,891	125	,000

a. Lilliefors Significance Correction

Araştırma grubuna yönelik elde edilen verilerden betimsel istatistiklere (mod, medyan, aritmetik ortalama) bakılmıştır. Gerçekleştirilen araştırma sonucunda verilerin analiz edilmesinde varyans analizi, t- testi, Cronbach’s Alpha kullanılmıştır. Analizlerde SPSS Paket Program kullanılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR

Bu bölümde sınıf öğretmenlerine uygulanan CİYS ölçeğinden elde edilen bilgiler yer almaktadır.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “COVID-19 sürecinde ilkökul 1.sınıf öğretmenlerinin okuma yazma öğretiminde karşılaştığı sorunlar nelerdir?” şeklinde olup bu alt probleme ilişkin aritmetik ortalama, standart sapma ve frekans dağılımlarına ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

4.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Analiz Sonuçları

Tablo 4.1.1. CİYS'nin Öğretme Sürecine İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Frekans Değerleri

Maddeler	n	SS	$\bar{X}$	TAMAMEN KATILYORU M(5)	KATILYOR UM(4)	KISMEN KATILYOR UM(3)	KATILMIY ORUM(2)	HİÇ KATILMIY ORUM(1)
M1	125	,69	4,6	93(%74,4)	25(%20,0)	4(%3,2)	2(%1,6)	1(%0,8)
M2	125	,52	4,7	97(%77,6)	25(%20,0)	2(%1,6)	1(%0,8)	
M3	125	,88	4,4	79(%63,2)	29(%23,2)	12(%9,6)	3(%2,4)	2(%1,6)
M4	125	,71	4,4	75(%60,0)	39(%31,2)	10(%8,0)		1(%0,8)
M5	125	,79	4,4	71(%56,8)	42(%33,6)	9(%7,2)	1(%0,8)	2(%1,6)
M6	125	,95	4,2	58(%46,4)	46(%36,8)	11(%8,8)	8(%6,4)	2(%1,6)
M7	125	,87	4,2	56(%44,8)	51(%40,8)	12(%9,6)	4(%3,2)	2(%1,6)
M8	125	,78	4,4	71(%56,8)	40(%32,0)	11(%8,8)	2(%1,6)	1(%0,8)
M9	125	,71	4,5	81(%64,8)	32(%25,6)	10(%8,0)	2(%1,6)	
M10	125	,79	4,4	75(%60,0)	34(%27,2)	12(%9,6)	4(%3,2)	
M11	125	,85	4,2	63(%50,4)	38(%30,4)	21(%16,8)	2(%1,6)	1(%0,8)
M12	125	,77	4,3	66(%52,8)	42(%33,6)	14(%11,2)	3(%2,4)	
M13	125	4,51	4,7	61(%48,8)	42(%33,6)	19(%15,2)	2(%1,69)	
M14	125	,93	4,2	63(%50,4)	38(%30,4)	18(%14,4)	4(%3,29)	2(%1,6)
M15	125	,77	4,4	75(%60,0)	35(%28,0)	13(%10,4)	1(%0,8)	1(%0,8)
M16	125	,80	4,4	80(%64,0)	32(%25,6)	10(%8,0)	1(%0,8)	2(%1,6)
M17	125	,92	4,3	75(%60,0)	31(%24,8)	14(%11,2)	2(%1,6)	3(%2,4)
M18	125	,89	4,2	61(%48,8)	42(%33,6)	17(%13,6)	3(%2,4)	2(%1,6)

M19	125	,96	4,1	54(%43,2)	52(%41,6)	10(%8,0)	5(%4,0)	4(%3,2)
M20	125	,98	4,0	49(%39,2)	50(%40,0)	17(%13,6)	5(%4,0)	4(%3,2)
M21	125	1,14	3,8	43(%34,4)	47(%37,6)	20(%16,0)	7(%5,6)	8(%6,4)
M22	125	1,01	4,0	48(%38,4)	47(%37,6)	20(%16,0)	6(%4,8)	4(%3,2)

Araştırma sürecinde kullanılan “Öğretmenlerin COVID 19 Sürecinde İlk Okuma Yazma Öğretiminde Yaşadığı Sorunlara İlişkin Algıları Ölçeği (CİYS)’in öğretim süreci boyutuna ilişkin frekans çizelgesine bakıldığında öğrencilerin COVID-19 sürecinde sosyal yaşamdan uzaklaşma, noktalama işaretlerini öğrenme ve seslerin veriliş aşamalarında daha uzun zaman alma, öğrencilerin arkadaşları ile olan karşılıklı iletişiminden ve sevgi dolu iletişimden uzak kalma, dikkatlerini toplama ve harflerin yazım yönlerini öğrenmede zorlanma gibi sorunlara ilişkin maddelere öğretmenlerin çoğunlukla “katılıyorum” ve “tamamen katılıyorum” yanıtlarını verdikleri görülmektedir.

Bu durumun sebebinin öğrencilerin COVID19 sürecinde okul kültüründen tamamen uzak kalmaları, evde bilgisayar başında ilk okuma yazma öğretiminin gerçekleştirilmesinin zor olması ve evinde teknolojik olanaklara (internet, bilgisayar, tablet, telefon vb.) sahip olamayan öğrencilerin okuma yazma öğrenme sürecinde yaşadıkları sorunlardan kaynaklandığı söylenebilir.

Ayrıca “Öğretmenlerin COVID 19 Sürecinde İlk Okuma Yazma Öğretiminde Yaşadığı Sorunlara İlişkin Algıları Ölçeği (CİYS) ‘in frekans tablosunda dil becerileri boyutuna bakıldığında öğretmenlerin öğrencilerin dinleme, okuma, konuşma ve yazma dil becerilerinin yeterince gelişmediği ile ilişkin maddelere çoğunlukla “katılıyorum” ve “tamamen katılıyorum” yanıtlarını verdikleri görülmektedir. Bu durumun sebebinin, öğrencilere COVID19 sürecinde verilen uzaktan eğitim ile bu becerilerin öğrencilere kazandırılmasında öğrenci için zorluklara neden olduğu söylenebilir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi COVID-19 sürecinde ilkökul 1.sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminde yaşadıkları sorunlara ilişkin algıları,

- cinsiyet,
- kıdem,
- yaş,
- mezuniyet derecesi,
- görev yeri,

f) sınıfta mülteci öğrenci bulunup bulunmaması,

g) okulun sosyo-ekonomik durumu değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır?

Şeklinde olup bu alt probleme ilişkin aritmetik ortalama, standart sapma ve frekans dağılımlarına ilişkin bulgular ve bulgulara ait yorumlar aşağıda verilmiştir.

4.2.1.İkinci Alt Probleme İlişkin Analiz Sonuçları

CİYS ölçeğinden elde edilen verilere göre “cinsiyet” değişkeni ve öğretmen olguları karşılaştırılmıştır. Bulgular Tablo 4.2.1.1’de sunulmaktadır.

Tablo 4.2.1.1. CİYS puanlarının “cinsiyet” değişkenine göre karşılaştırılması (T testi)

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	sd	t	P
Kadın	57	96,08	11,61	123	,089	,929
Erkek	68	98,86	15,38			

Öğretmenlerin COVID-19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarında “cinsiyet” değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

T (123)=,08 p>,05 olduğundan her iki grubun algıları da birbirine benzerdir.

CİYS ölçeğinden elde edilen verilere göre “kıdem” değişkeni ve öğretmen olguları karşılaştırılmıştır. Bulgular Tablo 4.2.1.2’de sunulmaktadır.

Tablo 4.2.1.2. CİYS puanlarının “kıdem” değişkenine göre karşılaştırılması (ANOVA)

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	397,81	2	198,90	1,05	,352
Gruplar içi	23016,05	122	188,65		
Toplam	23413,87	124			

Öğretmenlerin COVID-19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarında “kıdem” değişkenine göre F (122)=1,05 p>,05 olduğundan anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Her iki grubun algıları da birbirine benzerdir.

CİYS ölçeğinden elde edilen verilere göre “yaş” değişkeni ve öğretmen olguları karşılaştırılmıştır. Bulgular Tablo 4.2.1.3’de sunulmaktadır.

Tablo 4.2.1.3. CİYS puanlarının “yaş” değişkenine göre karşılaştırılması (ANOVA)

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	684,633	2	342,316	1,837	,164
Gruplar içi	22729,239	122	186,305		
Toplam	23413,872	124			

Öğretmenlerin COVID-19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarında “yaş” değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

F (122)=1,83 p>,05 olduğundan her iki grubun algıları da birbirine benzer olduğu görülmektedir.

CİYS ölçeğinden elde edilen verilere göre “mezuniyet derecesi” ve öğretmen olguları karşılaştırılmıştır. Bulgular Tablo 4.2.1.4’de sunulmaktadır.

Tablo 4.2.1.4. CİYS puanlarının “mezuniyet derecesi” değişkenine göre karşılaştırılması (T testi)

Mezuniyet	N	$\bar{X}$	S	sd	t	P
Lisans	111	95,1081	12,92	123	1,99	,62
Yüksek Lisans	14	102,7857	18,17		1,53	

Öğretmenlerin COVID-19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarında “mezuniyet derecesi” değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamaktadır. T (123)=1,99 p>,05 Her iki grubun algıları da birbirine benzerdir.

CİYS ölçeğinden elde edilen verilere göre “görev yeri” değişkeni ve öğretmen olguları karşılaştırılmıştır. Bulgular Tablo 4.2.1.5.’de sunulmaktadır.

Tablo 4.2.1.5. CİYS puanlarının “görev yeri” değişkenine göre karşılaştırılması (ANOVA)

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	497,222	2	248,611	1,324	,270
Gruplar içi	22916,650	122	187,841		
Toplam	23413,872	124			

Öğretmenlerin COVID-19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarında “görev yeri” değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamaktadır. $F(122)=1,32$ $p>,05$ Her iki grubun algıları da birbirine benzerdir.

CİYS ölçeğinden elde edilen verilere göre “mülteci öğrenci” değişkeni ve öğretmen olguları karşılaştırılmıştır. Bulgular Tablo 4.2.1.6’da sunulmaktadır.

Tablo 4.2.1.6. CİYS puanlarının “mülteci öğrenci” değişkenine göre karşılaştırılması (T testi)

Mülteci Öğrenci	N	$\bar{X}$	S	Sd	t	P
Evet	21	97,19	15,66	123	,44	,32
Hayır	104	95,72	13,39		,40	

Öğretmenlerin COVID-19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarında “mülteci öğrenci” değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamaktadır. $T(123)=,44$ $p>,05$ olduğundan, her iki grubun algıları da birbirine benzerdir.

CİYS ölçeğinden elde edilen verilere göre “sosyo-ekonomik durum” değişkeni ve öğretmen olguları karşılaştırılmıştır. Bulgular Tablo 4.2.1.7’de sunulmaktadır.

Tablo 4.2.1.7. CİYS puanlarının “sosyo-ekonomik durum” değişkenine göre karşılaştırılması (ANOVA)

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	1105,428	2	552,714	3,023	,052
Gruplar içi	22304,444	122	182,806		

Toplam	23413,872	124
--------	-----------	-----

Öğretmenlerin COVID-19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarında “sosyo-ekonomik durum” değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmaktadır.

$F(122)=3,02$ $p=,05$ Her iki grubun algılarının birbirinden farklı olduğu görülmektedir. Bulgular ışığında araştırmanın sonuçları şu şekilde özetlenebilir.

Sosyo ekonomik düzeyi düşük ortamda çalışan öğretmenler COVID-19 sürecinde sorunlardan daha çok etkilenmişlerdir. Algıların aritmetik ortalamasına göre bu yorum yapılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1.Tartışma ve Sonuç

1. Öğretmenlerin İlk Okuma Yazma Öğretiminde COVID-19 Sürecinde Yaşadığı Sorunlara İlişkin Algıları Ölçeği'nden elde edilen sonuçlara göre sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretimine karşılaştıkları sorunlara ilişkin algıları yüksek bulunmuştur. İlk okuma yazma öğretiminin takip etmesi gereken basamaklarında sorunlarla karşılaşıldığını gösteren çalışmalar alan yazında mevcuttur (Başar ve Tanış-Gürbüz, 2020; Özcan ve Özcan, 2016). Buna son olarak acil uzaktan eğitimin işin içine girmesiyle, ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan zorlukların daha da arttığı görülmektedir. Erbaş (2021)' in yaptığı araştırmaya bakıldığında öğretmenlerin vermiş oldukları yanıtların analizi sonucunda hecelerden kelimeler oluşturma, sestem heceler oluşturma, kelimelerden cümleler oluşturma, ilk okuma-yazmaya başlama, sesi hissetme ve tanıma, ve ilk okuma-yazmaya hazırlık basamaklarında zorlandıklarını belirtmişlerdir. Yurtbakan ve Akyıldız (2020), sınıf öğretmenlerinin, ilkokul öğrencileri ve ebeveynlerin COVID-19 döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri ile ilgili görüşleri hakkındaki araştırmasında, COVID-19 olarak adlandırılan virüsün sebep olduğu salgın hastalığın kısa sürede pandemiye dönüşerek tüm insanlığı tehdit eden seviyeye geldiği ve bununla birlikte geçilen uzaktan eğitim sistemi sonucunda öğrencilerin derse katılım, internet altyapısı eksikliği, harflerin şekil bozuklukları, yazıların karmaşıklığı, dönüt ve düzeltme sorunları, benzer seslerin karıştırılması, hece oluşturmama, dikte sorunları, süre sıkıntısı, imla ve yazım ile ilgili eksiklikler, anlama sorunu, ders disiplini, kırsal kesimde yaşayan öğrenciler için internet ve bilgisayar, telefon, tablet yokluğu, veli etkisi ve ailelerin sosyo-ekonomik durumu gibi sorunlar yaşadığı görülmektedir.

2. Öğretmenlerin ilk okuma yazma öğretiminde yaşadığı sorunlara ilişkin algıları ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Karacabey ve Adıgüzel (2010) tarafından yapılan araştırmada ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

3. Öğretmenlerin ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin algıları ile kıdem arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Babayigit ve Erkuş (2016) ve Karacabey ve Adıgüzel (2010) tarafından yapılan araştırmada öğretmenlerin mesleki kıdemleri ile ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algıları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Yapılan araştırma sonuçları çalışmanın sonuçlarını destekler niteliktedir.

4. Öğretmenlerin COVID-19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarında yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Her iki grubun algıları da birbirine benzer olduğu görülmektedir. Karacabey ve Adıgüzel (2010) tarafından yapılan araştırmalarda öğretmenlerin yaş seviyeleri ile ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sonuçlara ilişkin algıları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

5. Öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarının mezuniyet derecelerine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir. Karacabey ve Adıgüzel (2010) tarafından yapılan araştırma çalışmanın bu sonucu ile uyum içerisindedir.

6. Öğretmenlerin COVID 19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algıları mezuniyetine göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Bu durum COVID- 19 sürecinden önceki sonuçlar ile uyumludur.

7. Öğretmenlerin COVID-19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarında görev yeri değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Her iki grubun algıları da birbirine benzerdir.

8. Öğretmenlerin COVID-19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algıları derse katılmayan öğrenci durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

9. Öğretmenlerin COVID-19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarında mülteci öğrenci değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Her iki grubun algıları da birbirine benzerdir.

10. Öğretmenlerin COVID-19 sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarında sosyo-ekonomik durum değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmaktadır. Kırsal kesimlerde ekonomik durum yetersizliğinden ve sosyo-ekonomik duruma bağlı bilgisayar, telefon, tablet yokluğu yüzünden derse giremeyen birinci sınıf öğrencilerinin maalesef okuma yazmaya geçemediği görülmektedir. Yurtbakan ve Akyıldız (2020), sınıf öğretmenlerinin, ilkokul öğrencileri ve ebeveynlerin COVID-19 döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri ile ilgili görüşleri hakkındaki araştırmasında sadece bir adet akıllı telefonu olan bazı ailelerin çocuklarından 8. Sınıfa giden öğrenci ile birinci sınıfa giden öğrenci arasında bir seçim yapmak zorunda kaldığı ve ailelerin tabi ki sınava hazırlanan 8. Sınıf

öğrencisine bu imkanı sunarak, derse katılmasını sağladığını ortaya çıkarmışlardır. Bu durumda birinci sınıf öğrencisi ise uzaktan eğitimin kurbanı olmuştur.

11. İnternet altyapısı eksikliği nedeniyle seslerin öğrencilere tam olarak iletilmediği, sesi doğru bir şekilde işitemeyen çocuğun sesleri tam olarak öğrenemediği, seslerin veriliş süresinin normalden daha uzun sürdüğü ve harflerin yazım yönlerini öğretmede öğretmenlerin zorlandıkları görülmektedir. Araştırmanın bu sonuçları Erbaş (2021) ve Göçmez ve Ünal (2021) tarafından gerçekleştirilen çalışmalar ile uyum içerisindedir.

12. COVID-19 sürecinde öğrencilerin okul kültüründen mahrum kalma ve sosyal yaşamdan uzaklaşma sorunları yaşadığı görülmektedir.

13. Sınıf ortamındaki sevgi dolu iletişimi ekrandan yakalamanın zor olduğu, öğretmenlerin özel ilgiye gereksinim duyan öğrencilerle birebir ilgilenemediği ve öğrencilerin arkadaşları ile karşılıklı iletişim kuramadıkları görülmektedir.

14. Sınıf kurallarını öğretme açısından da öğretmenlerin zorluklar yaşadığı ve öğrencilerin söz alarak konuşma alışkanlığı geliştiremediği, canlı dersler esnasında öğrencilerin zaman zaman başka şeylerle ilgilendiği görülmektedir.

15. COVID-19 sürecinde öğrencilerin defter kullanma, okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerisinin olması gereken seviyeye ulaşamadığı görülmektedir.

16. Uzaktan eğitim süreci uzun olduğu için öğrencilerin EBA TV izlemeye fırsat bulamadığı ve EBA TV yayınlarının çok hızlı ilerlediği görülmektedir.

5.2.Öneriler

1. MEB tarafından sınıf öğretmenlerine ilk okuma yazma öğretiminde yaşadıkları sorunlar ve çözüm yolları ile ilgili hizmet içi eğitim verilebilir.

2. MEB tarafından sınıf öğretmenlerine okuma yazma güçlüğü tespit edilen öğrenciler ile ilgili hizmet içi eğitim verilebilir.

3. MEB ve üniversitelerin ortak projeleri ile sınıf öğretmenlerine ilk okuma yazma öğretimi konusunda çeşitli seminerler ya da konferanslar düzenlenebilir.
4. MEB, ilk okuma yazmaya hazırlık etkinlikleri ile ilgili olarak okul öncesi öğretmenlerine hizmet içi eğitim verebilir.
5. MEB tarafından ilkokullara öğretmenlerin ilk okuma yazma öğretimini verimli bir şekilde gerçekleştirebilmesine yönelik çeşitli araç gereç ve materyaller temin edilebilir.
6. MEB tarafından ilk okuma yazma öğretimi alan çocukların velilerine süreç ile ilgili bilgilendirici faaliyetler yapılabilir. Konu ile ilgili çeşitli dergiler hazırlanabilir.
7. MEB tarafından sınıf öğretmenlerine yönelik ilk okuma yazma öğretiminde kullanılan yöntemlere ilişkin uygulamalı çalıştaylar düzenlenebilir.
8. MEB tarafından il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinin de yardımı ile okulların fiziki koşullarını iyileştirme adına somut adımlar atılabilir.
9. Sınıf öğretmenlerinin, uzaktan eğitim sürecinde yapılması gereken faaliyetler hakkında çeşitli kaynaklardan araştırmalar yapmaları ve süreci kendi lehine dönüştürmeleri sağlanabilir.
10. COVID-19 sürecinde yaşanan sorunların çözüm yollarına ilişkin çeşitli kaynaklardan araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Aktürk, Y., & Taş, A. M. (2011). İlk okuma-yazma öğretiminde “ses temelli cümle yöntemi”nin uygulanmasına ilişkin öğretmen görüşleri (Şanlıurfa/Viranşehir örneği). *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(1), 27-36.
- Altuğ, A. ve Kumral, O. (2021). Uzaktan eğitim yoluyla ilk okuma becerisinin kazandırılması: Veli gözünden yaşananlar ve değerlendirmeler. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 10(4), 12.
- Altunkaynak, M. Ve Çağım, Z. (2019). Sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminde teknoloji kullanma ve eğitsel olarak faydalanma durumları. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(226), 93-122.
- Akbal, H. Ve Akbal, H. İ. (2020). COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile ilgili yaşanan sorunların öğrenci bakış açısına göre AHP yöntemi ile incelenmesi. *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(22), 533-546.
- Alver, B. Fiziksel gelişim- çocuk gelişim I. <http://docplayer.biz.tr/11500591-Unite-fiziksel-gelisim-ii-cocuk-gelisimi-i-icindekiler-hedefler-doc-dr-birol-alver>. Sayfasından erişilmiştir.
- Aktay, S. ve Keskin, T. (2016). Eğitim Bilişim Ağı'nın (EBA) incelenmesi, *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 27-44.
- Akyol, H. (2005). *Türkçe İlkokuma yazma öğretimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Akyol, H. (2006). *Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi* (5. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Akyol, H. (2010). *Yeni Programa Uygun Türkçe Öğretim Yöntemleri* (3. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Akyol, H. (2020). *Türkçe ilkokuma ve yazma öğretimi* (20. Baskı). Pegem Akademi.
- Aytan, T (2017). Sınıf öğretmeni adaylarının ilkokuma ve yazma öğretimi dersine ilişkin tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 18(2), 547-565.
- Baş, Ö. (2006). *Ses Temelli Cümle Yöntemi Ve Bitişik Eğik Yazıyla Okuma Yazma Öğretiminde Alternatif Harf Sıralaması*. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi Gazi Eğitim Fakültesi Bildiri Kitabı, C.1: 215-224, Ankara: Kök Yayıncılık.
- Babayiğit, Ö. Ve Erkuş, B. (2017). İlk okuma yazma öğretimi sürecinde sorunlar ve çözüm önerileri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 271-282.

Bay, Y. (2008). Ses Temelli Cümle Yöntemiyle İlkokuma Yazma Öğretiminin Değerlendirilmesi (Ankara İli Örneği). (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

BAY, Yalçın. (2008). Ses Temelli Cümle Yöntemiyle İlk Okuma-yazma Öğretiminin Değerlendirilmesi (Ankara İli Örneği). (Yayımlanmamış Doktora tezi) Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Bulut, S. Ve Susar Kırmızı, F. (2021). Covid-19 salgını sürecinde uzaktan eğitimde Türkçe dersine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 1-30.

Bozkurt,A. (2020). Koronavirüs (COVID-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*,6(3),112-142.

Bilir, A. (2005). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin özellikleri ve ilk okuma yazma öğretimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*,38(1), 87-100.

Binbaşıoğlu, C. (2004). *İlk okuma yazma öğretimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Bušelić, M. (2012). Distance learning – concepts and contributions. *Oeconomica Jadertina*, 2 (1), 23-34.

Can, E. (2020). Coronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları:Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*,6(2),11-53.

Chang, G. And Satako, Y. (2020). *How are countries addressing the covid-19 challenges in education? A snapshot of policy measures*. Retrieved from <https://gemreportunesco.wordpress.com/2020/03/24/how-are-countries-addressing-the-covid-19-challenges-in-education-a-snapshot-of-policy-measures/> in. 1.04.2021.

Çelenk, S. (2002). İlkokuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri. *İlköğretim-Online*, c.1 (2): 40-47.

Çelik,M. Ve Yılmaz,K.(2015).Öğretmenlerin mesleki profesyonelliği ile tükenmişlikleri arasındaki ilişki.Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (30),102-131.

Daniel,J.(2020).Education and the COVID-19 pandemic.Prospects,49(1),91-96.

- Demir,F. Ve Özdaş, F.(2020).COVID-19 sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1) 273-292,10.37669/milliegitim.775620
- Erbaş, Y. H. (2021). Covid-19 salgını döneminde eğitim: İlkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(2), 360-380.
- Erol, M., & Erol, A. (2020). Koronavirüs pandemisi sürecinde ebeveynleri gözünden ilkökul öğrencileri. *Milli Eğitim Dergisi, Salgın Sürecinde Türkiye’de ve Dünyada Eğitim*, 529-551. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.766194>
- Erzen,E. Ve Ceylan,M.(2020).COVID-19 salgını ve uzaktan eğitim: Uygulamadaki sorunlar. *EKEV Akademi Dergisi*,24(84),229-248.
- Ertan-Kantos,Z.(2020,22-23 Ağustos).Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitimle ilgili düşünceleri.8. Uluslar arası Bilimsel Araştırmalar Kongresi-Sosyal ve Eğitim Bilimleri,67-81.
- Ferah, A. (2007). *Türkçe ilk okuma yazmayı öğrenme. Türkçe okuyup yazmak için*. Nobel Yayıncılık.
- Ferah Özcan, A., & Saydam, E. N. (2021). İlkokul birinci sınıf öğretmenlerinin Covid 19 salgın sürecinde ilk okuma yazma öğretimine yönelik algıları. *Journal of Interdisciplinary Education: Theory and Practice*, 3(2), 62-86. <https://doi.org/10.47157/jietp.949255>
- Fidan,M.(2020).COVID-19 Belirsizliğinde Eğitim:İlkokulda zorunlu uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşleri.Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi,6(2),24-43.
- Geçgel, H., Kana, F., & D. Eren. (2020). Türkçe Eğitiminde Dijital Yetkinlik Kavramının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(3), 886-904. <https://doi.org/10.16916/aded.742352>
- Gözüküçük, M. (2015). *Anadili Türkçe olmayan ilkökul öğrencilerine ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri*. Yayımlanmamış doktora tezi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Hamdani, A. R., & Priatna, A. (2020). Efektifitas Implementasi Pembelajaran Daring (Full Online) Dimasa Pandemi Covid-19 Pada Jenjang Sekolah Dasar Di Kabupaten Subang. *Didaktik: Jurnal Ilmiah PGSD STKIP Subang*, 6(1), 1-9. <https://journal.stkipsubang.ac.id/index.php/didaktik/article/download/120/108>
- Karasar,N.(2012). Bilimsel araştırma yöntemi.Ankara:Nobel Yayın Dağıtım.
- Keskinkılıç. K. (2005). *İlk okuma yazma öğretimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Koç, E. S. (2021). İlkokul öğretim programlarının COVID-19 sonrası yaygınlaşan uzaktan eğitime uygunluğunun incelenmesi. *International Anatolia Academic Online Journal Social Sciences Journal*, 7(1), 24-36.

Korkmaz,G,& Toraman,Ç.(2020).Are we ready fort he post-COVID-19 educational practice? An investigation into what educators think as to online learning.International Journal of Technology in Education and Science (IJTES),4(4),293-309

Kurnaz,A,Kaynar,H,Şentürk Barışık,C,Doğrukök,B.(2020).Öğretmenlerin Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşleri.Milli Eğitim Dergisi,Salgın Sürecinde Türkiye’de ve Dünyada Eğitim,293-322,DOI: 10.37669/milliegitim.787959

Magnbo, F.B. (2015). *Teaching children with reading and writing difficulties in regular schools*. Master’sdissertation. University of Oslo and Charles University. Oslo.

Milli Eğitim Bakanlığı.(2019).Türkçe Dersi Öğretim Programı(İlkokul ve Ortaokul 1,2,3,4,5,6,7 ve 8. Sınıflar).MEB Yayınları:Ankara.http://53üfredat.meb.gov.tr/Dosyalar/pdf.25.05.2021 tarihinde erişilmiştir.

Mutlu, H., Yılmaz, E., Güner, B., Doğanay, G. Ve Yılmaz, D. (2020). *Veli algısına göre pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinin niteliği*. Konya: Palet Yayıncılık

Obuz, A., Gencer, N., & Babahanoğlu, N. (2021). COVID-19 Pandemisi konusunda Türkiye’de yapılan lisansüstü tezler üzerine bir değerlendirme. *Selçuk Sağlık Dergisi*, 2(1), 42 – 64.

Orhan, H. G. (2007). *Bilgisayar destekli öğretimin ilkokuma yazma başarısına etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Özcan,A.F. ve Özcan,A.O. (2016).İlk okuma yazma öğrenmede çocukların yaşadıkları güçlükler, nedenleri ve çözüm önerileri: Nitel bir araştırma. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 69-103.

Özgül, E., Ceran, D., & Yıldız, D. (2020). Uzaktan eğitimle yapılan Türkçe dersinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi, Salgın Sürecinde Türkiye’de ve Dünyada Eğitim*, 395-412. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.776137.tehlikesi>. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 6 (4), 37-54.

Perumalla, C., Mak, J., Kee, N. And Maththews, S. (2011). Integrating web applications to provide an effective distance online learning environment for students. *Computer Science*, 3, 770 – 784.

Pilten, G. Ve Temur, T. (2011). *İlk okuma ve yazma öğretimi*. Ankara: Pegem Ayayıncılık.

Sever, S. (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme* (4. Baskı), Ankara: Anı Yayıncılık.

Sezgin, S. Ve Fırat, M. (2020). Covid-19 pandemisinde uzaktan eğitime geçiş ve dijital uçurum

Sirem,Ö. Ve Baş,Ö.(2020).Okuma güçlüğü olan ilkokul öğrencilerinin COVID-19 sürecinde

uzaktan eğitim deneyimleri.Electronic Turkish Studies,15(4),993-1009. ŞENOL, Musa. (1999).

Okuma-yazma Öğretiminin Tasviri Bibliyografyası. (Yayımlanmamış YüksekLisans Tezi) Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Susar Kırmızı, F. Ve Ünal, E. (2017). *İlk okuma yazma öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.

T.C.SağlıkBakanlığı.(2020).Covid19rehberi.https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/depo/rehberler/COVID-19_Rehberi.pdf,Erişim Tarihi: 12 Ekim 2020.

Telli-Yamamoto,G. Ve Altun,D.(2020).Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi.Üniversite Araştırmaları Dergisi,3(1),25-34.

UNICEF (2021). *COVID-19 and children*. Retrieved from <https://data.unicef.org/covid-19-and-children/> in 8.04.2021.

UNESCO Press Release, (2020). *1.37 Billion Students Now Home As COVID-19 School Closures Expand, Ministers Scale up Multimedia Approaches to Ensure Learning Continuity*.

Ülkeröğlü,O.(2022).Öğretmenlerin İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaştığı Sorunlar ve COVID-19 Sürecindeki İlk Okuma Yazma Öğretiminde Yaşanan Sorunların Karşılaştırılması.Yüksek Lisans Tezi,Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

World Health Organization. (2020). Coronavirus disease (COVID-19) Pandemic. World health Organization.Erişimadresi: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novelcoronavirus.2019>.

Yıldırım, N. Demirtaş, Z. (2008). Öğrenci Görüşlerine Dayalı Sınıf Öğretmenliği Bölümü İlk Okuma ve Yazma Öğretimi Dersine İlişkin Bir Öneri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3): 681 -695.

Yıldız, M. (2010). *Göç Eden Ailelerin Çocuklarının Okul Öncesi Eğitim Alan ve Almayanlarının İlkokuma-Yazma Becerilerinin Gelişimine Yönelik İlköğretim 1. Sınıf*

Öğretmen Görüşleri: Mersin Örneği. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

Yurtbakan, E. Ve Akyıldız, S. (2020). Sınıf öğretmenleri, ilkokul öğrencileri ve ebeveynlerin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri hakkındaki görüşleri. *Turkish Studies*, 15(6), 949-977. Doi: 10.7827/TurkishStudies.43780.

Ek 1. Etik Kurul Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 03.03.2023-E.339801

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Sayı : E-93803232-622.02-339801
Konu : Dicle SOLAK

DAĞITIM YERLERİNE

İlgide kayıtlı başvurunuz 27/02/2023 tarih ve 04-10 toplantı/karar nolu etik kurul toplantısında görüşülmüş olup, alınan karar ekte sunulmuştur.
10.132.1.54
14.03.2023

Gereği için bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Oğuz KARADENİZ
Kurul Başkanı

Ek: Karar (1 sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
Eğitim Bilimleri Enstitüsüne

Bilgi:
Sayın Prof. Dr. Fatma KIRMIZI

T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU

SAYI: 68282350/2023/04

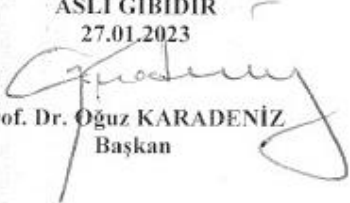
Toplantı Tarihi: 27.02.2023
Toplantı Sayısı:4
Toplantı Saati: 15:00

10.132.1.54

567
16.03.2023

KARAR 10-Üniversitemiz Eğitim Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Tezsiz Yüksek Lisans Programı 21210202 numaralı öğrencisi Dicle SOLAK'ın danışmanlığını Prof. Dr. Fatma KIRMIZ'nın yürüttüğü " COVID - 19 sürecinde ilkokul 1. sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlar" konulu çalışmasına yönelik başvuru formu ile usul ve etik açıdan verdiği beyan ve ekler tetkik edilmiş olup; proje sahibinin, başvurusunda yer alan bilgi, belge ve taahhütnamelere uygun bilimsel davranışlar sergileyeceği kanaati oluşmuştur. İş bu karar oy birliği ile alınmıştır.

ASLI GİBİDİR
27.01.2023

Prof. Dr. Oğuz KARADENİZ
Başkan

Ek 2. Ölçeklerin uygulanması için Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan izin yazısı

Evrak Tarih ve Sayısı: 03.05.2023-361959

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-16605029-44-75416291
Konu : Anket Uygulama İzni

02/05/2023

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünüzün 18.04.2023 tarihli ve 357536 sayılı yazısı.

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Tezsiz Yüksek Lisans Programı öğrencisi Dicle SOLAK, "Öğretmenlerin İlk Okuma Yazma Öğretiminde COVID-19 Sürecinde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Algıları Ölçeği (CİYS)" konulu proje çalışmasına yönelik hazırlanmış olduğu anket/ölçek formlarını ilgi yazı gereği Müdürlüğümüze bağlı Denizli ili resmi ilkokullarda görev yapan öğretmenlere uygulamak istemektedir.

Yukarıda adı geçen müracaat ile ilgili (Lisans/Lisansüstü/Doktora) öğrencileri ve Öğretim Görevlilerinin ilgi yazıları ekinde belirtmiş oldukları okullarda, (Ortaöğretim/İlköğretim/Okulöncesi) konuları ile ilgili anket çalışmalarının 2020/2 Nolu "Araştırma Uygulama İzinleri" Genelgesinde belirtilen esaslar gereğince; Okul ve kurumların eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde 2022/2023 eğitim-öğretim yılı içinde denetimi ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre, onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan veri toplama araçlarının uygulanması, ilgili genelgenin 28. Maddesi ve "Araştırma İzni Başvuru Taahhütnamesi"nin 16. Maddesi gereği **sonuç raporunun çalışma bitiminden itibaren 30 gün içerisinde kurumunuz aracılığı ile gönderilmesi** Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Ohurlarınıza arz ederim.

Süleyman EKİCİ
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
02/05/2023
Hamit GENÇ
Vali a.
Vali Yardımcısı V.

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Kurumunuzca Müdürlüğümüzden talep edilen araştırma isteklerine ait Makam Onayı ve Müdürlüğümüzce Onay verilen anket formları ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Hamit GENÇ
Vali a.
Vali Yardımcısı V.

Ek:
1-Anket Formları

Adres : M.Akif Ersoy Mah. 29 Ekim Bulv.No:174/1
Merkezeofendi/DENİZLİ
İnternet Adresi: <http://denizli.meb.gov.tr>
E-Posta: ab20@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-abyz>
Bilgi için: Hüseyin ERKOÇ-V.H.K.1 / Sefa GELMİŞ-Şef
Telefon No : 0 (258) 234 20 95
Faks : 0 (258) 234 20 99

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 75e6-ff0a-30be-9e87-c1c8 kodu ile teyit edilebilir.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.
Evrak sorgulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5256&eD=BSDA1AF5U9&eS=361959> adresinden yapılabilir.

ÖZ GEÇMİŞ

17.07.1983 tarihinde Balıkesir’de doğdum. 2 çocuklu öğretmen bir ailenin ilk çocuğuyum. İlk ve orta okulu Balıkesir’de okuduktan sonra liseyi Denizli’de tamamladım ve 2005 yılında Denizli Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü’nden mezun oldum.

İlk görev yerim olan Ağrı Hamur Gümüşkuşak İlkokulu’ndan sonra Sivas Kangal Alacahan İlkokulu’nda çalıştım ve 2010 yılında Denizli Acıpayam Kuyucak İlkokulu’nda göreve başladım. Halen daha Kuyucak İlkokulu’nda görev yapmaktayım.

2017 yılında Türkiye çapında düzenlenen Öğretmenler Günü ile ilgili Anı Yarışması’nda Türkiye 2.si oldum ve Ankara’ya, Milli Eğitim Bakanlığı’na, Denizli’yi temsil etmek için davet edildim.

İlçe çapında düzenlenen çeşitli yarışmalarda elde ettiğim derecelerin yanı sıra il genelinde kazandığım 2019 yılı öykü yarışması 1.liği, 2020 yılı anı yarışması Denizli 1.liği, 2022 yılı anı yarışması Denizli 3. lüğü gibi derecelere sahibim.

2021 yılında yurt genelinde okuma yazmanın önemine dikkat çekebilmek için miniklerimle beraber “El Ele 1/A El Ele, Okuma Yazma Seferberliğine” adlı projeyi gerçekleştirdim.

Çok yönlü bir kişiliğe sahip olduğum için müzik, halkoyunları, tiyatro, anı, şiir alanlarında sürekli faaliyet halindeyim. 2022 yılında “Masal Dünya” adlı tiyatro oyununda Çizmeli Kedi karakterini canlandırdım.

2022 yılında Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sınıf Eğitimi Programı alanında yüksek lisansa başladım.

Bekar ve bir çocuk annesiyim.